Do anh Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

SỐ 68 07

ĐƯỐC NHÀ NAM

BÁO RA MỖI NGÀY

Năm thứ nhì — N° 468

Chủ-nhân: NGUYỄN-PHAN-LONG

BÁO-QUÁN: 72, Ingrandière Dây nói số 696 — TÒA-SOẠN: 157, Rue de Reims Dây nói số 558 —

Quản-lý: NGUYỄN-VAN-SAM

Jeudi 12 Novembre 1931

HÃY DÙNG SỮA HIỆU NESTLÉ

JOB

VĂN-ĐỀ MỸ-THUẬT

NGHỀ DIỄN-KỊCH Ở XỨ TA

Đã thành-lập ban hội-đồng chấn-hưng nghệ-thuật rồi

II

Làm thế nào mà chấn-hưng cái nghề diễn-kịch của ta

Hôm qua tôi đã nói rõ hát bộ ta cũng như hát cải-lương, còn có nhiều chỗ nên sửa đổi nhiều lắm thì mới có thể làm trọn cái nghĩa-vụ vừa giúp vui, vừa mở mang cho sự giáo-dục cho đời.

Nhiều người làm chủ các bạn hát, thật tình cũng muốn sửa đổi, song từ hồi nào tới giờ còn thiếu người xướng xuất chỉ vẽ mà thôi.

Sự chỉ vẽ ấy, lại không phải một vài người có thể biết cho rành và coi cho hết được, tất nhiên phải có một ban hội-đồng có nhiều người gồm cả tây-học và nho-học đem hai cái hay khéo khác pha lẫn nhau, mới chắc làm cho được đạt cái mục-đích của ta muốn đặng.

Nghe nói hai ông nghị-viên Quản hạt là Trần-văn-Khá và Nguyễn-v-Sâm đương trù tính vận-động lập một ban «Hội-đồng chấn-hưng nghệ thuật» để lo sắp đặt sửa đổi chỗ nào khuyết-điểm về nghề hát của ta. Vì muốn giúp ích lợi chung cho nhân nên theo hai ông Trần-văn-Khá và Ng-văn-Sâm, thì hội đồng sắp thành lập đây sẽ có nhiều người hám-mộ mà rành rẽ về nghề hát của ta lắm.

Cách hành-động của hội chấn-hưng nghệ-thuật ra thế nào?

Cũng không bó buộc gì ai, bạn hát nào muốn chung lo với ban Hội-đồng nầy để bồi bổ cái nghề diễn-kịch của ta thì đến thương-nghị trước, chọn một bổn tuồng giao cho Hội-đồng xem xét trước, sửa những giọng ca, cân lối, cho hợp với phong-hóa, cho đúng lối làm văn, rồi mới đem về tập dượt. Lúc tập đây, Hội-đồng sẽ tới lui chỉ vẽ chỗ sắp đặt chưng lớp, và cách làm tuồng cho.

Lúc nào thành thuộc rồi, đem ra diễn bửa đầu, sẽ mời các báo Tây Nam đến xem, đặng cầu lời bình-phẩm. Do theo dư luận các báo, Hội-Đồng đổi thêm chào được hoàn toàn rồi, thì cái bổn tuồng ấy có diễn ở đâu, mới được đề vô chương trình, làm quảng-cáo là được Hội-Đồng chấn-hưng nghệ-thuật sắp đặt. Theo ý tôi tưởng, đó là một cái mỹ-ý của hai ông nghị Khá và Sâm đó! Bạn hát mà chịu rèn tập vậy, tức là làm công-phu, song một bổn tuồng dọn lớp lang thế ấy chắc sao cũng được vừa lòng đông người, thì ai cũng muốn coi, chắc cái người lợi mai man của gánh hát cũng đến đáp được cái công rèn tập trước. Một đều đáng mừng mong là hai ông Khá và Sâm lo mau lập cho thành cái Hội-đồng ấy, và các ông chủ bạn hát biết chỗ ích lợi cho nghệ-thuật của ta, mà chịu chung lo với Hội Đồng mới thành lập đó.

Lại có thêm một cái trách nhiệm cho Hội chấn-hưng nghệ thuật nữa

Bắt đầu làm việc, thì hai ông Trần-văn-Khá và Nguyễn-văn-Sâm một phía lo vận-động về việc chấn-hưng cái nghệ thuật của ta, một phía lại còn lo sắp đặt sao cho nhà hát của thành-phố Saigon cũng đã tranh, đủ cảnh cho các bạn hát ta dùng. Để những lớp tuồng xã ấu Bằng qui-phi đừng thấy một cái cảnh đền vua Pháp như bấy lâu vậy nữa. Đó cũng là một cái ý kiến hay, song sắp đặt thế ấy chắc phải mất nhiều tiền lắm, nên một phía thì nhờ tiền phụ cấp chánh phủ, còn một phía chác rồi phải nhờ đến các ông chủ gánh hát hảo tâm, giúp cho một ít đồm để kiếm tiền làm việc nầy mới đặng.

Công việc làm nghe đâu đã khởi, nên ai là người ham-mộ nghệ-thuật của ta, chắc cũng ước mong sao một ít tháng rồi đây sẽ được xem ở nhà hát tây một bổn tuồng của bạn ở Hội-đồng chấn-hưng nghệ thuật » dọn ra, mà rồi toàn dùng tranh cảnh của ta để hạp với cái tuồng hát của Annam ta hát.

Ấy là một bước đầu của con đường mới mở về nghề diễn-kịch ở xứ ta đó.

■ ■ ■

Ban Hội-đồng chấn-hưng nghệ-thuật đã thành-lập

Những người có lòng sốt sắng với nghệ thuật ta cùng nhau lập thành một ban « Hội đồng chấn hưng nghệ thuật»(*Comité Artistique Annamite*) như vầy:

MM. Bùi-thế-Xương, *Hội-trưởng*
Lưu-văn-Lang, *Phó hội trưởng*
Trần-ngọc-Ân, *Thủ bổn*
Ng-v-Sâm, *Tổng thơ ký*
Bùi-q. Chiêu, *Cố vấn*
Trần-văn-Khá »
Trương-h-Phát »
Huỳnh-đ-Điền »
Trần-văn-Sang »

Bắt đầu, Hội-đồng yết-kiến quan Thống-đốc Nam-kỳ để xin món tiền phụ cấp trước đặng lo lắng việc sắp đặt tranh cảnh ở nhà hát tây đã cho bạn hát mình; theo ý Hội đồng muốn cái bước đường tốt đẹp cho mỹ thuật của ta, thì ta chỉ cần cho mấy ông mộ việc ích chung nầy làm việc đặng mau kết quả, còn cơ quan truyền bá thì nhờ báo quốc-âm trước hết.

Minh-Sơn

ONG PAUL REYNAUD

Trong mấy ngày ở Bắc-kỳ có đi quan-sát khắp nơi và có tiếp-kiến các người trọng yếu để hỏi về thời cuộc và dân tình

Ngài đã đi máy bay qua Lào và sắp trở lại Saigon ta

Ở Bắc-kỳ mấy bữa, từ mùng 6 tới 10 quan Tổng-trưởng Reynaud quan-sát đủ mọi nơi và tiếp kiến đủ hạng người, để hỏi cho biết dân tình, xét cho rõ thời-cuộc.

Chiều bữa 7, ngài có tiếp nhiều người trọng yếu lấy nam, Đông-bào ta như ông Hoàng-trọng-Phu, ông Quỳnh, ông Vinh, ông Ng-hữu-Cự, ông Ng-Thiều v.v. ngài đều mời lên, nói chuyện riêng với từng người.

Bữa 8, xuống Haiphong, ra xem phong-cảnh Vịnh Ha-long và viếng hầm mỏ than đá Honay.

Bữa 9, lên Langson là chỗ giáp giới Tàu để xem đồn binh đóng trên đó, chiều trở về Hanoi liền.

Tối bữa đó dự tiệc hoan-nghinh của 300 đồng bào ta mở ra ở nhà hội Khai-trí Tiến Đức. Ông Phạm Huy Lục, nghị-trưởng Nhơn-dân Đại-biểu, đọc diễn-văn bày tỏ chánh kiến.

Sáng mai thứ sáu, ngài đi máy bay lên Vientiane, viếng xứ Lào, chiều bữa chúa nhựt thì bay về Saigon để kịp ngày 16 November, từ giã Đông-dương mà về Pháp.

Chuyện thị-phi..

Có phải đâu là đi tây về mới biết chửi cha

Bánh đã xẻ thịt, người ta đổ con người ta ra, nếu là nó hồn ba xác lác thì người ta từ, người ta bỏ, mặc kẻ người ta, miễn mà gì mình mà cũng xỉ mạ vào cho thêm chuyện.

Lẽ phải thấy cái cáo bạch của vợ chồng ông bà X... từ con đó, mình đánh cái làm thinh là phải. Nhưng có một đều buộc lòng Nam-chúc phải nói là vì cái cáo-bạch ấy có quan-hệ đến danh dự chung của đám người du-học phương xa chăng vậy.

Phải chi trong cáo bạch ấy mà ông ta nói rằng: « Thằng Y... nhà tôi là thằng con trời đánh, chánh vật, cui cút, ngựa dày; nó chửi lại vợ chồng tôi; chúng tôi không nỡ nhìn nhận được đứa ngỗ con nghịch ấy nữa », nói như vậy thì có ai trách gì, cay rằng Nam-chúc, Nam chúc cũng không cần bàn đến.

Đâu nầy ông ta lại nói: « Chúng tôi là X... có người con tên là Y... học bên Pháp-quốc từ 1921 đến 1930. » Kể đã ít hàng, ông lại nói: « Kể từ tên X... trở về bổn-quốc, thì ăn ở với chúng tôi ngang tàng quá lắm. v...»

Đó, đố ai đọc đoạn đó mà không thắm nghĩ rằng: Trước khi tên Y... đi học tây chắc là hiền lành từ tế lắm, chớ nào nó ngỗ nghịch khi còn ở nhà, nghĩa là trước cái năm 1921 đó, thì ông cha có đem cái ấy về mà làm gì?

Đàng đằng 10 năm, mẹ cha tốn của, tốn công, khổ tâm lòng, hao nước mắt, cho con đi học, đặng ngày về nước, nó chửi lại mình cho mạnh miệng, thế thời cha mẹ nào đã cam-đảm cho con đi học nữa.

Ông Y... ơi! Xin ông nghĩ lại coi, có là nhà tên Y... đến bây giờ mới ngỗ nghịch, mà nếu đến bây giờ mới ngỗ nghịch, thời chắc cũng là vì duyên cớ gì khác kia, chớ đâu phải là tự 10 năm đi du-học đâu.

Lạy trời, lạy đất, Nam-Chúc thành tâm vái cho sự mỹ tốt của ông là oai trời. Từ hồi nào tới giờ, trên mặt báo, Nam-Chúc không bỏ qua mấy anh bạn ở phương trời mà, vì hi-vọng của tổ-quốc là ở đó, mà trong-lai của tổ-quốc cũng là ở đó.

Không về cái dĩ vãng của đám anh em du-học, thật Nam-Chúc có chỗ hoài-nghi vô cùng.

Học gì trên năm bảy năm trời lại ra về nước mấy cái bằng cắt áo, chạy xe.

Học gì tám chín năm trời về nước, cung là cử nhơn mà không có bằng, nhận là trung-cư mà không phải thiệt.

Thậm-chí có người khi đi thăng Ba, khi về cậu Ba, chỉ khác có cái nước da trắng, cặp đôi cao, bộ đồ đồng « mất » và một đồng thật rườm rà mà thôi.

Trời ơi! người ta nói rằng nước Trung-Hoa mà khá được là nhờ bọn Tôn-Văn, bọn Tôn-Văn mà giỏi được là nhờ đi du-học. Bước Nhựt-bổn mạnh được, là nhờ bọn Y-Đằng, bọn Y-Đằng tới được là nhờ đi du-học.

Trong đám du học của người, có người làm cứu quốc vĩ-nhơn, cường quốc chí-sĩ, còn trong đám du học của ta lại có người cắt áo chạy xe, cử-nhơn giả, trung-cư giả, bây giờ lại có người chửi cha mắng mẹ nữa, thì chẳng cũng là lợi lắm ao?

Không, không sao, mía sắc có đốt, nhà dột có nơi, đám tân-học bây giờ không phải vì một bọn người đó mà giảm sắc đi được.

Có anh cắt áo giải, thì cũng có anh dựng được cầu xây được cống tài; có anh chạy xe hay, thì cũng có anh cỡi máy bay được; có anh đậu cử-nhơn giả, làm trung-cư giả, cũng có anh đậu tấn-sĩ thiệt, trung-cư thiệt, có anh chửi cha mắng mẹ thì cũng có người tạo-phước cho giang sơn, giúp ích cho đồng-chủng.

Tân-học-giới không vì người đó mà mang tiếng mang tâm, cũng như nước biển không vì các chất dơ bẩn của người sông đổ rã, mà nước biển đục đi được.

NAM-CHÚC

Xin coi qua

■ ■ ■

TRƯƠNG 2: Việc vặt ở Saigon, Cholon, Lục-tỉnh, Trung-kỳ, Bắc-kỳ.

TRƯƠNG 3 4: Hoặc một bài khảo cứu hay, hoặc một sự tích lạ.

TRƯƠNG 5: Thể thao và tin tức Thế giới.

TRƯƠNG 6: Tiểu thuyết và nhiều tin tức khác.

■ ■ ■

Quốc Nhà-Nam trương-nào cũng có chuyện, có tin, có bài đáng đọc cả.

TRONG CUỘC CHƠ ĐÊM 7 NOVEMBRE

CÔ TƯ RẠCH-KIẾN

đã lấy cái coupe Trịnh-Đình-Thảo rồi

Cô chủ P. H. T. V.

Lần thứ nhứt trong nử-giới thể dục của ta, là bổn chợ đêm 7 Nov. mới thấy có hai người đàn bà ta cầm vợt ra múa ở trước mặt công chúng. Ấy là cô tư Rạch kiến và cô giáo Ất ở Govap ra thi tài với nhau để tranh cái Coupe của trạng sư Trịnh-đình-Thảo mới lập ra.

Cô tư Rạch-kiến đã tranh được cái Coupe ấy. Hình trên đây là chơn dung người nử tướng thắng trận đó.

Sổ Tương-tế đã xổ hôm qua rồi

Sáng hôm qua, 11 Novembre, ở dinh Đốc-lý Saigon đã có cuộc xổ số Tương-tế. Những số trúng lớn như vầy:

Số 082.277 trúng 10.000$
Số 082.282 trúng 5.000$
Hai số 117.481 và 037.657 trúng mỗi số 2000$

10 số sau nầy mỗi số trúng **1000$**

7.517—5.692—14.762—15.201
79.521 — 96.280 — 5.663—48.499
83.603—15.163

Còn 16 số trúng 500$
80 số trúng 100$
100 số trúng 50$

Ngày mai bổn báo sẽ đăng tiếp.

NHỜ BÒ MÀ BIẾT ĐƯỜNG BAY

Báo *Ami du Peuple* bên Tây qua, có thuật chuyện nầy:

« Bên Huê-Kỳ tại thành Philadelphie, người ta có bạch những phi công ở sở « Western acd Express», về những nỗi khó khăn trên mấy. Hồi ở trên cao như vậy, có phân biệt được gì mà biết mình bay ngay đường hay là sái đường?

Hết thảy đều trả lời rằng:

— « Chúng tôi có mấy móc đem theo, mà nhứt là nhờ bò cái.

— « Bò cái làm sao?

— «Ừ, nhờ bò cái là như vầy: Nếu bay theo đường đã có phóng trước, thì ngó xuống thấy bò cái cứ lo ăn cỏ. Còn lộn đường thì ngó xuống thấy bò nghinh lên. Vì đường nào trên có máy bay bay thường, bò nghe tiếng máy kêu quen tai, nên không cần ngó lên; còn đường khác, bò lạ tai nên phải ngó lên »Nghe nói cũng có ý.

Nhỏ coi tiểu-thuyết
Nữ-Nhi-Quốc
đăng ở trương sáu

Hơn 600 chánh trị phạm ở Trung-kỳ được tha

Có tin cho hay rằng quan Toàn-quyền Pasquier hiệp cùng quan Khâm sứ Trung-kỳ và Cơ-mật viện, có ký một nghị định tha cho 600 chánh-trị phạm bị án từ 3 năm trở xuống.

Mười mấy tỉnh mà chỉ có 600 người được tha thì tưởng còn ít lắm, nhưng vậy cũng còn tốt hơn là không tha.

Lại còn nghe nói rằng những chánh-trị phạm nào khác cũng bị án từ 3 năm tù trở xuống mà không được hưởng cái ân như trong số 600 chánh-trị-phạm đó, mà được tộc-hiệu xin lãnh thì quan Khâm và Cơ-mật cũng vui lòng tha cho về.

Họ La cũng mạo danh đảo đề!

Về ban ủy-viên cứu cấp thất-nghiệp

Bổn-báo đã đăng tin rằng nhà nước lập ra ban ủy-viên cứu cấp và kiếm việc cho dân thất-nghiệp ở Saigon, do ông Ng. v Của làm trưởng ban. Trong đó vẫn có M. De Lachevrotière dự vào.

Đáng lý mỗi việc rao báo gì, chỉ có ông Của mới được ký tên thay mặt ban ủy-viên mà thôi. Thế mà cách ba bốn bữa nay, thấy báo *La Dépêche* đăng một cái tin, theo lời của hội, mà dưới ký tên của M. Henri de Lachevrotière, thay mặt cho ban ủy-viên.

Họ La nhà ta muốn mua lòng cư-trí và dân thất-nghiệp, nên mới làm « cú » đó, ai mà không biết chỗ dụng tâm của ông ta.

Sự thật, bữa kia các báo mới tiếp được tờ thông-cáo của bạn Ủy-viên gởi lại như vầy:

« Ban Ủy-viên cứu-cấp người « thất-nghiệp, có các ông Nguyễn-« văn-Của, Docteur Bourguin, Père « Seminel, Nguyễn-xuân-Bái, Ng. « trung - Vinh, Trịnh-đình-Thảo, « đại-biểu cho hội « Xã hội Cứu-« tế », và các ông Nguyễn Phan « Long, Trần-văn Khá, Guérini, « De Lachevrotière, đại biểu « cho Hội đồng Quản hạt, đã « nhóm lại bữa 5 Novembre « ở dinh xã tây Saigon, và cử M. « M. Guérini, Père Seminel, Ng-« Trung-Vinh và Trịnh-Đình-Thảo « để lập ra Tiểu-ban (*Sous Com-« mission*) xét đơn những người « xin cứu cấp.

« Vậy những người thất nghiệp « có thể tới xã tây mỗi ngày, « sáng từ 9 giờ tới 11 giờ, chiều từ « 3 giờ tới 5 giờ.

Ly Vân

Như vậy là trái với cái tin bữa trước, nói người thất nghiệp chỉ có thể tới dinh Đốc-lý về buổi chiều, bây giờ mỗi ngày hai buổi anh em có thể tới đó mà xin cứu giúp.

THỢ MÁY NHÀ IN ARDIN VÀ PORTAIL ĐỀU ĐÌNH CÔNG

Hôm thứ hai vừa rồi, vì bất bình chủ hãng sụt tiền công quá nhiều — sụt sao đến 45%, — mà thợ máy và máy toán thợ sắp chữ của nhà in Ardin đều rủ nhau đình công cả.

Bữa ấy báo *Impartial* phải đem đi in nhờ ở nhà in Portail và báo *Trung-Lập* in nhà ông Viết, nên báo đều ra trễ.

Vì nhà in Portail lãnh in giùm *Impartial* cho nhà in Ardin, thợ máy bất bình, nên sớm mai thứ ba hôm kia đây, có 40 người thợ máy ở nhà in Portail cũng đình công nữa.

Số thợ đình công cả hai nhà in tính ra có đến 140 người.

Tập Việt-nam Dân-nguyện

X

II.— VIỆC CAI-TRỊ Ở CÁC TỈNH

Thuở trước đường giao-thông trong xứ Nam-kỳ còn thiếu và ông chủ tỉnh không có các ông chủ quận giúp việc cai-trị, vì bởi đó chưa đặt ra chủ quận, nên chi xứ Nam-kỳ mới phân ra làm 21 tỉnh-hạt cho tiện việc cai-trị.

Cái tình hình ấy đã thay đổi khác hẳn đi lâu rồi, một phần là nhờ trong xứ đã mở mang đường xá rất mau, có thể đi xe hơi, và sông rạch đào ra cũng nhiều, khiến cho những chỗ đông dân cư được giao-thông lại vắng với nhau thật là tiện-lợi dễ dàng và một phần khác là nhờ trong tỉnh nào cũng có nhiều quận lập ra.

Như vậy thì bây giờ đã đến lúc nên sửa lại địa-giới các tỉnh, giảm bớt số tỉnh lại cho ít, thì do đó các khoản chi-phí về việc cai trị cũng được giảm bớt, vì khoản nầy nuốt hơn hết một phần ba của sở công-nho.

Hiện nay có nhiều tỉnh đất rộng từ 50.000 tới 200.000 mẫu, còn nhiều tỉnh lại rộng tới trên 700 000 mẫu. Như vậy thì nay có thể nhập hai ba tỉnh lại làm một, đặng rút số tỉnh hạt trong xứ Nam-kỳ nầy xuống 8 tỉnh hay 10 tỉnh mà thôi. Sự rút đi như vậy được đều lợi, là giảm bớt được một số chủ-tỉnh và viên chức langsa, nhơn đó mà giảm bớt đi được nhiều khoản chi-tiêu nặng nề nữa.

Tỉnh-lỵ của những tỉnh bị bãi đi, sẽ đổi ra làm quận-lỵ. Các quan lại tây làm việc ở tỉnh-lỵ kia trước, chúng đó sẽ lấy quan lại Annam mà thế vào. Các người công-sự bổn-xứ làm việc trong các tòa bố hãy giờ sẽ phân ra, bổ họ đi giúp việc ở các quận.

Các quan chủ-tỉnh những tỉnh mới, sẽ giữ cái quyền kiểm-soát việc cai trị trong tỉnh, dưới quyền thì có các ông chủ quận bổn-xứ, quan chủ tỉnh xem xét công việc của các ông nầy cho thường và cho nghiêm nhặt. Sự lựa chọn các ông chủ quận phải làm cho cẩn-thận hẳn hòi, làm sao về học thức về tư cách và về tài năng cũng vậy, ba môn đều phải kiểm toán cả mới được.

Các quan chủ tỉnh phải thường đi xem xét trong địa-hạt của mình để cho được gần gũi với các chủ quận và nhơn-dân luôn luôn. Có như vậy thì mới thiệt là các ông ấy đóng cái vai thanh-tra việc cai trị bổn-xứ, mà các quan Thống-đốc Nam-kỳ hồi đầu đã nghĩ tới và đặt ra cái chức-vụ ấy.

Mỗi ông chủ tỉnh sẽ có một ông phó chủ tỉnh giúp việc, ông nầy lãnh trách-nhiệm trông nom các việc trong dinh tòa bố. Muốn để cho ông chủ tỉnh đặng chuyên tâm chú ý về công việc chỉ dẫn và kiểm soát, là trách nhiệm của ông ta, thì nhà nước có thể bổ một viên quan Langsa khác nữa, để giúp đỡ công việc cho ông chủ-tỉnh cũng đặng.

(*Coi qua trương sáu*)

LẠ THAY! BÊN HUÊ-KỲ CÓ BÁO BĂNG CHỮ LỚN LÊN MẶT BÁO, XÚI NGƯỜI TA GIẾT ÔNG TỔNG-THỐNG

CÁI QUYỀN CỦA VỊ « TÂN-VĂN HOÀNG-ĐẾ » Ở HUÊ-KỲ BÂY GIỜ

Bên Huê-kỳ bây giờ có hai ba người là hạng có thế-lực lớn trong làng báo, người ta đều tôn là «Vua báo» cả, nhưng thiệt ra chỉ có ông *ma Hắc* (Hearst) là mạnh hơn hết. Bởi ấy, người ta tôn *Hắc* là « Vua báo hằng ngày» (*Le monarque des Quotidiens*).

Hình của vua báo *Hắc* đang ngồi sắp bộ bài cào ra để bài sự hết hồng. Trong khi nhàn hạ, *Hắc* thường bài toán như thế để não-khiển.

Tuy báo ở ta đây, có một vài tờ đã từng thuật chuyện người bạn đồng-nghiệp ghê gớm nầy rồi; nhưng còn có ít nhiều chuyện lạ, chưa thấy báo nào trong xứ ta nói, nên tôi muốn thuật ra đây để hiến độc-giả.

Hắc có tên tuổi trong báo giới Huê-kỳ đã 40 năm nay, chớ không phải là mới. Vốn là con nhà triệu phú, cha có hầm mỏ rất nhiều, như vậy thì *Hắc* chẳng cần làm gì, sản của phụ-ẩm kia, thì lo gì cả đời không được giàu sang sung sướng. Nhưng *Hắc* không phải là hạng con nhà giàu, chỉ ăn của sản cha mẹ, nên chi *Hắc* xin cha xuất tiền ra mua cho mình một tờ báo để làm ăn. Ông cha bằng lòng, nhưng muốn thử tài của con, nên ông chỉ mua cho con một tờ báo ít số độc-giả hơn hết, ấy là tờ *San Francisco Examiner*.

Mua bữa nay qua bữa mai, là *Hắc* thay đổi tánh chất của tờ báo ấy liền. Ông chủ mới của nó đổi tôn-chỉ nó thành ra cái tôn-chỉ về cộng-hòa cấp-tiến (démocratie radicale) để cho hạp với dân-tâm bấy giờ. Cách sắp đặt cũng đổi: những tựa bài gì về chánh-trị hay ấn-mạng quan-bộ, thì trên tựa tiêm tất cả đại-ý và in chữ lớn. Chính *Hắc* là người sáng kiến ra nhiều cách sắp đặt trong tờ báo từ 40 năm trước mà bây giờ cả thế giới bắt chước. Và sửa sang chậm nơm dần đổi tờ báo mạt-rệp xưa kia, mà ngày nay thành ra tờ báo có giá-trị nhứt ở phía bờ biển Thái-bình-Dương, mỗi năm thâu lợi tới 1.500.000 đô la.

Có một tờ báo lớn trong tay, chưa lấy gì làm toại lòng mãn ý cả. Năm 1895, *Hắc* tới thành Nhiêu-ước quyết cạnh-tranh với ông Pulitzer là vua báo đời bấy giờ, và chủ báo *New-York World* là tờ báo lớn nhứt của đảng cộng-hòa. *Hắc* bèn mua tờ báo *Morning*

(*Coi qua trương năm*)

BỔ PHẾ THÁNH DƯỢC

thuốc ho hiệu con bướm bướm

Thuốc ho này rất linh nghiệm trị đàm thấu hiệu và khoẻ khoắng cho người bịnh, mỗi khi uống vào sẽ thấy một cách êm ái và điều dàng. Phàm bịnh mới phát ra nên dùng lập tức sẽ thấy sự mầu nhiệm của chất thuốc ho này, nguyên gốc nó bào chế ra với rễ cây tòng « thông » vỏ anh đào, trộn với các vị qui được khác thành nên một thứ thuốc chuyên trị chứng thương phòng (cảm gió). Bịnh mới phát ra, bất ngừa nơi cổ, ho hen, đàm siễng, hoặc khạc ra máu, Con nít nhơn phong hàng, hơi thở nóng nảy, phế nhiệt tắc tiếng đau sóc hông, lói tức cùng người lớn tuổi. Cả thảy các chứng bịnh thuộc về sự hô hấp, nếu dùng thứ thuốc nầy, thì giải tắng động những đàm nơi họng, cùng ban đêm nó làm cho sự ăn ngủ của con người bất tiện, nên dùng thứ thuốc nầy thì sẽ thấy sự mầu nhiệm của chất thuốc.

Giá bán : Ve nhỏ 0$40 — 12 ve là 4$00 — Ve lớn 0$80 — 12 ve là 8$00

ĐẠI-QUANG DƯỢC-PHÒNG

27, Tổng-đốc Phương — CHOLON

Trong Nước...

SAIGON

Cờ bạc lộng quá

Năm kinh-tế khủng-hoảng nầy, ai cũng đều than van đồng tiền eo hẹp, phải cần kiệm không dám cho đồng tiền ra như mấy năm trước, Thế mà bọn khách-trú cờ đài chuyền ra mà rất đồng tiền ta cho được. Đừng nói chi đến cho xa chính tỉnh trước mắt các nhà chuyên trách và muốn mắt người, trước ga xe điện đó, bọn khách-trú quảng số, cũng là có bạc lường gạt dân quê đốt mà lấy tiền nhiều quá mỗi ngày cũng có mấy chục đồng. Đó là ở Saigon còn vậy thay nữa là ở Lục-tỉnh chúng nó còn làm lộng đến chừng nào nữa.

Mong nhà trách-nhiệm vì sự sinh hoạt của dân mà trừ điều hại nầy gấp giúp đi.

Lục-mẫu

Mẹ trốn con

Vừa rồi có một người đàn bà chửa đến ngụ tên là Nguyễn thị Hương đến nhà bảo sanh của cô Lê-thị-Lâu 5 đường Kitchener sanh được một đứa con gái hồi 12 giờ trưa ngày 6 Novembre vừa rồi và đặt tên là Nguyễn thị Ủi. Người đàn bà ấy để rồi thừa lúc không người bỏ con lại nhà bảo sanh mà trốn mất.

Chúng cô Lê thị Lâu hay thì người đàn bà ấy đi hồi nào rồi. Bây giờ cô phải đến bót thưa Linh đương đi tìm bắt người đàn bà khốn nạn ấy.

CHOLON

Bắt được người có súng sáu lậu

Chiều tối ngày thứ hai vừa rồi lính tuần cảnh Cholon bắt một người quê một chưn phía tay trái, xét trong mình có một khẩu súng sáu. Tra xét ra thì khẩu súng nầy là của một người tây làm việc ở xã tây bị mất năm ngoái.

Người ta nói rằng người quê nầy giữ cây súng ấy là giữ cho anh nó hiện nay bị tù nằm trong khám lớn, và nó lại khai tên hai người nữa có liên cang vụ súng ấy nên lính cảnh đã bắt được hai người nầy rồi.

LUC-TINH

TAKEO

Lễ khánh thành nhà việc làng

Ngày 11 Novembre hôm qua có cuộc lễ khánh thành nhà việc làng mới lập bên đường đi Cairâng.

Nhơn cuộc lễ nầy, hương chức làng có mời nhiều viên quan và có thiết tiệc mừng.

SADEC

Sao bạc cắc 1920 không xài

Anh em nghèo chúng tôi, làm đổ mồ hôi sót con mắt một ngày mới được vài cắc bạc. Hễ chủ trả thì lấy, trừ ra các nhà quá khó-ng còn chử và kinh mới không lấy mà thôi, chớ có bạc nào không xài được trong thiên hạ đem chưng đem bạc đi ra chợ, đến mấy tiệm bách trả mua đồ thì chúng nó nói là bạc cắc 1920 không xài được.

Vậy chúng tôi xin nhà chuyên trách nếu bạc 1920 không xài thì truyền bố lên các báo cho chúng tôi biết mà tránh, và cũng xin nói rõ ai làm ra mà không xài, bạc ấy ai làm ra, giả hay thiệt. Còn nếu bạc ấy xài được như thường cũng xin nói ra cho nhơn dân biết chớ bây giờ các nhà buôn không chịu dùng bạc ấy.

Dân Cacô sĩ

GOCONG

Sao lấy banh của người ta?

Làng Vĩnh-lợi tuy là chốn thôn quê song dân cư đông, mà giàu có cũng nhiều, người học thức và hàm mộ thể-thao chẳng ít. Nhưng không ai xướng lập ra cuộc thể-thao để khi rỗnh cho anh em trong xóm tập gân luyện cốt. Gần đây mấy thầy và bọn thanh niên trong chợ chung đậu nhóm lập nên hội banh tròn Vĩnh-lợi Sport, ông Hương-cả đương kim là M. Đã làm chánh Hội-trưởng, có phép quan chủ-tỉnh Gocong cho, anh em cứ việc đuổi chơi, có khi đá với mấy hội trong bổn tỉnh.

Mới đây anh em trong hội đem banh ra sân đuổi trong giây lát, có hương-quản đương quyền đến không cho đá nói rằng : làng cấm không cho đá banh nữa rồi luôn banh đi mất. Thưa ông hương quản, nếu thật làng có cấm đi nữa xin để quả banh lại cho anh em chúng tôi kiếm chỗ khác chơi chớ sao lại lấy banh đi. Trách-nhậm Hương-quản là tuần phòng, ngừa đạo tặc gian phi, chớ bọn thanh niên thể thao nầy có làm đâu chi trở ngại cuộc trị an của làng đâu mà ông cấm ? ?

Huỳnh-Như

TRA VINH

Dân phạt làng không phạt

Tôi lấy làm lạ cho cái thái độ của chủ hương thị S làng Đ. L. nên có mấy lời kêu ca nầy đăng chủ tự hỏi sửa lỗi.

Từ ngày chủ (thị S.) bước chơn lên lãnh chức hương thị tới nay, chức chủ tự đắc làm nên làm nhiều việc bất công quá, không ai phục.

Như heo lần lộ chủ phạt vậy đăng phải. Sao heo của dân thì phạt còn của thân trưởng B. trăm bề bắt rồi chủ lại biểu thả, xin hỏi chủ làm như vậy là ý gì? Còn phơi lúa trên sân gạch tại chợ cũng là kể cho người không. Chẳng biết vì hằm riêng hay là ỷ cái sức mạnh của đảng học mà chủ hương Đ. đánh đẹp ông thầu lương tâm của chủ lại một bên. Xin chủ hương thị S. từ rày về sau nên bỏ cái tánh đó đi.

Trung Phẩm

CANTHO

Nhơn tình lạc lẽo

Thầy giáo Lê-bá-Điền dạy tại Vĩnh-Trường hơn 20 năm, ra công dạy khó dạy dỗ đàng trẻ em. Trong khoản thì giờ đó thầy giữ trọn phận sự.

Ở trong làng, cũng chăm xóm, thầy thật là tử tế, hiền hậu, từ người niên cao tác lớn đến đứa bé thơ thầy cũng không làm đến chi cho buồn lòng.

Nay đặng lịnh quan trên bổ đi làm thầy gát (répétiteur) tại trường Tân-quốc Cantho Đặng lịnh, M. Lê bá Điền ra đi êm như tờ, không thấy ai nói mép mở miệng nói một tiếng đưa tiễn đường. Thấy mà buồn cho nhơn tình.

Nhờ ai mà ngày nay làm đăng thầy nầy, thầy kia, có phải là nhờ công lao của thầy giáo không? Nay ra đi không thấy chút tình chi cho vui lòng thầy.

Thảo-tâm

Đáng khen đáng tặng

Xem báo-chí đăng nhiều hữu-ích Nhơn-sanh cần bổ, nên tôi đương thấy rõ các nhà thuốc như là quan Tri-phủ Trần-bình-Thanh Thủ-dầu-một, ông Nguyễn-văn Chính nghiệp chủ Giađinh, ông Thiên thông. Yết tôi ở Long an tự An nhơn (Giađinh) mấy người đều đăng tiền bảo chương bài Minh-tụ mà giới thiệu thuốc. Sĩ lao bổ tạng hoàn của hiệu Tạo Nhơn Đường ở Hocmôn Giađinh) cho qui ngài đồng tỏ ý rằng: Nhờ Sĩ lao bổ tạng hoàn, mà tôi dưỡng sức được khương cường qui thể.

Vừa mấy tôi sẵng có bịnh lao tâm, ho tức ngực, đau lưng ê mỏi, ăn ngủ không được, hôm nay cũng nhờ thứ thuốc nầy khỏi mạnh. Có sắp con cháu nhỏ đau bao trái thì chỉ nhờ có thuốc *Thanh nhiệt giải ban tán* của nhà thuốc nầy mà được mạnh giải ăn chơi. Thật là thứ thuốc chuyên trị về chứng con trẻ đó mà hồi đầu cũng ăn uống khó tiêu, giới *ban độ nhứt*.

Trước khi tôi ngưng bút tôi xin cảm ơn hiệu thuốc Sĩ lao bổ tạng hoàn và thuốc *Thanh nhiệt giải ban tán*, công tặng khoa học Y sĩ annam Trương minh Ký chủ nhân thuốc Tạo nhơn Đường ở bến xe lửa (Hôcmôn) có công gia *thanh Dược*.

BỔ-SÁO-GIANG
Huyện honoraire
Bonnet chef de Canton
Bình-Thạnh-cũ (Giađ...)

Thuốc đả kinh nghiệm lâu năm

Của M. Phan-trung-Ái chủ, chủ tiệm Tế-nam-đường, Cantho.

1° Độc đáo phong tình hoàn, thuốc trị Huê liễu uống vào tuyệt nọc, và không bại dương sanh đá. Giá bán mỗi ve 30 grammes (n°1... 1$00 (n°2... 1$50

2° Vinh xuân bổ hoàn thuốc bổ hạng nhứt, những người dương khi suy, ăm tinh kém, tỉ vị hư nhược, lao tổn các chứng. Nam phụ đều dùng uống lâu càng tốt.

Giá bán: (mỗi hoàn .. 0$50 (mỗi hộp 12 hoàn 5$00

3° Phi nhi cam tích hoàn, thuốc uống trị con nít cam tích rất hay ; Giá bán mỗi ve (30 grammes... 0$40 (12 ve 30 grs ... 4$00

4° [illegible] nam đoạn tinh hoàn thuốc uống trị đủ 24 tuổi trở lên, có thuốc xông rửa ngoài :

Giá bán mỗi ve..... 2$00

Qui ông Bà ở xa muốn mua xin viết thơ ngay cho bổn hiệu...

● Các nhà đại-lý :
Mộng-lương-Đường Soctrang
Đéo-phùng-Xuân Vinhlong

Giá bao sửa tại :

Một năm. . .	15	$ 00
Sáu tháng .	8	00
Ba tháng . .	4	00
Một tháng .	1	50
[illegible] . .	0	07

TỚI RỒI Hồ-ngọc-Sung

Thầy Annam coi tướng chỉ tay, đi Lục-Tỉnh đã lâu nay lại Nam-vang rồi, nhà ở đường Avenue Kampot n° 40 Pnom-Penh

Ai là người trông thấy hãy lấu nhơn giờ rảnh đến hỏi số mạng hay là thời vận, lập tức địp may bỏ qua rất uổng.

Nay kính.

MUỐN BÁN

Dịp rất may. Một cái xe hơi Citroën C B. 395 — 5 chỗ ngồi — chạy tốt êm — bán vì dư dùng. *Giá 1.300 $*

Xin hỏi tại báo-quán.

DƯ DÙNG

Muốn bán xe hơi Renault 6 CV số CD — Còn mới tinh bảo — trả tiền mặt.

Do nơi báo quán.
72 Lagrandière

MUỐN BÁN

Một cái xe hơi hiệu « Citroën » B 12, bán giá chắc là 800$00 xin xin do nơi nhà Nguyễn-văn-Tôi Ruelle de l'Ecole Tânđịnh.

Lời cảm tạ

Non sáu tháng ba tôi đặng quyền cai quản nhà ngủ Nhơn-Long-Lữ Quán ở đường Marins 112 tại Cholon, thì cũng nhờ ơn bảnh khách bốn phương chiếu cố của tôi đặng vững bền trên con đường thương mãi.

Tôi đã lo sửa soạn phòng lại sạch sẽ hơn xưa và mướn boys siêng năng đặng tiếp rước qui khách lỡ đường ngủ hầu đền ơn trong muôn một.

Chủ nhơn
Ngô văn-Tức alt Thá

. Bán Raquettes de Tennis vì đương giấy giá rẻ xin do nơi hãng bán Moteur Ruston, và máy xay lúa của Nguyễn-v Chiêu 37 rue Colonel - Grimaud, Saigon (Gần gare Camiaz xe điện Saigon-Cholon.)

Villas cho mướn tại Long-hải

Có 4 cái nhà mát (villa) mới cất rồi tại Long-Hải và đã khởi cho mướn. Bàn ghế, giường mùng, tủ kệ, đều mới tinh, dọn theo kiểu kiểm thời thiết đẹp. Có nhà nấu ăn riêng, có hồ chứa nước mưa đáng cả năm, bạn bè sai khiến nhậm lẹ. Giá cho mướn cũng vừa phải.

Tại chỗ xin hỏi, gardien.

Ở Saigon muốn hỏi do nhà M. Phan-kiều Đăng, 348 Pd Galliéni (Cholon) hay là đánh giấy thép cho Phan-kiều Long-hải phải đã chỉ ở đặng trả lời và phải đóng tiền trả lời.

Phòng khám bịnh
THUDAUMOT

Trần-văn-Sang

Lương-y Bổn-quốc
Cấp bằng Cao-Đẳng Học-đường HANOI

1° Cả tỉnh Thudaumot đều hoan-nghinh, bịnh khỏi mất công đi xa và đỡ tốn tiền đi Saigon mà lại khỏi mất thì giờ qui báu.

2° Trị đủ các chứng bịnh ; có thầy phụ giúp rất cẩn mẫn bịnh, làm cho qui khách sẽ vừa lòng.

3° Nhứt định giá nhẹ để cứu người trong cơn đau yếu (không muốn đi nhà thương thí, hoặc không đủ sức đi đến mấy ông Bác-sĩ).

Giờ coi mạch:
Sáng : 8 giờ tới 11 giờ
Chiều : 3 giờ tới 5 giờ

Xin qui khách đến uống thuốc một lần thì mới tường chơn giả.

Thọ ân mạc vong

Nguyễn tôi rất mang bịnh trĩ 7 năm nay đi đại tiện đau đớn vô cùng có máu có mủ đứng ngồi không được, đã tìm nhiều ông thầy thuốc song chẳng thấy hiệu nghiệm. Sau nhờ ông Diệp-khuê-Hàng 5 đường Marins số 134 Cholon trên lầu, đến coi rồi ông dùng thuốc thoa đúng chỉ cột chớ không cắt mổ chi cả, cột rồi đi đứng như thường không đau trong 15 ngày bịnh mạch như thường. Nay tôi không trĩ lấy chi đền bồi, xin đăng báo Bước-Nhà-Nam mà cảm tạ.

Trần-văn-Tỷ
[illegible], 44 rue Dartel
Saigon

1000 thứ giấy bông

Bổn hiệu chủ nhơn sang Pháp đã cuộc đấu - xảo mới về, có đặng cả ngàn thứ giấy bông thiệt đẹp theo kiểu kiểm - thời giá từ 1$35 cho tới 31.00 một cuốn : bề lái 8 thước, bề ngang 4 tấc.

Bổn hiệu có thứ bề riêng dán vách trường không trét vôi khỏi sợ mọt ăn.

Bán lẻ, bán sỉ.

Và lãnh dán phòng ăn, phòng ngủ, đều bông thiệt khéo. Phòng số 3 Phong-Cảnh-Khách-Lâu Saigon và nhà đăng thầy kiện Huỳnh-khắc-Chính, 138 đường Pellerin Saigon đều dán giấy bông của bổn hiệu. Ai muốn đến xem, xin cho hãy nhà hay.

Nguyễn-văn-Trận
34-90 Bd Bonnard Saigon
Téléphone : 171

MUỐN BÁN

Một xe hơi Fiat 7 C.V. hai chỗ ngồi, số C.C. 83 máy tốt, xe lì đáng, cần mới nguyên.

Có thể trả tiền góp được. Muốn coi xe và thử máy xin tại 102 rue Paul Blanchy Saigon.

Y KHOA TẤN-S.
Docteur L. Vincent
Ex-aide d'anatomie de la Faculté de Bordeaux
Số 2 và 4 đường Noel sau gare Dakao

Phòng khám bịnh và ở dưỡng bịnh bất kỳ bịnh chi cũng đều trị được.

Mỗi tuần thứ ba Buổi sớm mai đến coi mạch thì không ăn tiền.

Giờ khám bịnh :
Sớm mai : từ 7 giờ rưỡi đến 8 giờ rưỡi
Buổi chiều : từ 2 giờ rưỡi đến 3 giờ rưỡi

ĐẠI GIẢM GIÁ
HỘT XOÀN

Giảm đoan chắc rẻ chẳng dâu bằng. Ngày nào cũng mở cửa từ sớm mai đến 9 giờ đêm. Ra xô thông thả.

Kính mời qui bà qui cô tới xem dịp tốt lắm.

M.L.M. MAHOMED
Joaillier Diamantaire 57 Rue Catinat (Près des Comptoirs Généraux)

Trường Pháp-Việt 165, Rue d'Arras, Saigon

Bổn trường chuyên dạy về khoa Français et Mathématiques (préparation aux diverses concours) cho cả nữ học-sinh, và người lớn 15 bổi, ban ngày và tối. Cũng có giếp học sinh ăn cơm tháng. Vài thơ xin hỏi tiếp 1 con cò 5 xu.

HỘI VẠN-QUỐC TIẾT KIỆM

Hội nầy đã phép đã hiệp với Tư-bổn của Hội 1.000.000 bạc và 8.000.000 quan phát lãng đăng tất cả rồi

Quản-lý cõi Đông-Pháp
26 đường Chaigneau, Saigon

Muốn lập vốn muốn để dành tiền lo đôi bạn, hãy mua vé của Hội Vạn-Quốc Tiết Kiệm

Vé nầy có quyền hưởng đặng một phần ba tiền lời của hội

Chư vị nào muốn biết rõ cách-thức vì Hội Tiết-Kiệm, hãy gởi thơ xin một cuốn Điều-Lệ, Hội sẵng lòng cho liền.

ĐỔI TRƯỜNG

Trường Nguyễn - văn - Mới chuyên môn dạy đánh máy viết và Bút toán.

Khi trước ở ngay ga Dakao đổi về ở.

Boulevard Galliéni N°186

MUỐN SANG LẠI

Một tiệm giặt ủi, nơi thị xã có Minh đã mất cửa và đã nhà hàng.

Ai muốn hỏi thăm đến chỉ nơi do nơi báo quán.

Giải thưởng lạ 23$50

(Trúng bốn món đó.)

Một cái nón Felchet giá 9$50. Một xấp lãnh giá 4$50 Một xấp hàng thượng-hải đen, áo đàn bà giá 6$00. Một đôi giày cao-su thật tốt giá 3$50. Ai muốn được thưởng bốn món nầy xin nhớ mua một gói THUỐC-XỔ hiệu NHÀNH MAI lúc xé bao thuốc hãy coi chừng có nhãn (bon prime) nầy. Mua mau, vì prime ra nội tháng Novembre, mà thôi tháng tới sẽ đăng tên qui ngài trúng thưởng. Người trúng prime nếu không lấy đồ được phép lấy tiền, theo giá trên đây. Thuốc xổ nầy hay lắm gởi bán khắp các nơi Saigon nơi tiệm Ngu-ân-thi-Kính và các gare xe điện giá 0$30.

DỜI NHÀ

PHAN-VĂN-TRƯỜNG
Trung-sư luật khoa Tân-sĩ.
Nay đã dời nhà ở :
« Rue Boresse, n° 89 »
(Rue Boresse là con đường đi từ Boulevard Galliéni tiếng ra nhà máy đèn thời tới chợ Ông-Lão)

Mới xuất bản một quyển sách viết toàn Pháp văn là :

Pagodes chinoises et annamites de Cholon

của Lê-văn-Lưu, giáo-sư hồi hưu trước soạn, trong ấy có 26 cái hình in rất đẹp.

Bán tại :

1° Tiệm ông Trần-quang-Nghiêm đại-lý đồ khí, đồ đồng và đồ phụ tùng, số 200 đường d'Espagne, Saigon.

2° Ấn-quán Đức - lưu - Phương, số 158, đường d'Espagne, Saigon.

3 Nhà người soạn sách, số 140, đường Tổng-đốc Phương, Cholon giá mỗi quyển 1$40 gởi tốt thêm 1$60, gởi theo cách lãnh hóa giao ngân 1$65.

Có trích lục mấy sự tích đặc khải trong sách nầy ra :

1° Người Thu lập nghiệp trong xứ ta và nhân vật đào cơ trên.

2° Luận về chùa miếu khánh Hoá-hiệu và của ta tại Cholon.

3° Tích Bà Thiên-hậu — quan-Đế — bà chúa Thái-sanh.

4° Bà Ông Minh-hương — Mấy cảnh chùa Phật có danh tại Cholon — Trường - hương — Trường M.L.M.

GARAGE
NAM-HIỆP-THẠNH
N° 188 Boulevard Galliéni Saigon — Téléphone 878

Kể từ 15 Aout 1931, hãng sửa xe hơi NAM-HIỆP-THẠNH đã trọn vẹn phần một mình tôi làm chủ. Sự nắp đặt nay sửa sang lại hoàn-toàn hơn trước. Nhận sửa máy, đóng thùng lợp mui và sơn v. v..., công việc làm rất cẩn-thận, giá cả tính phải chăng. Mong rằng quí ông bà lòng chiếu cố tôi rất được vẻ vang.

Chủ-nhơn : DIXU-VĂN-NHỰT

Muốn đổi buồn làm vui
thì chỉ có nghe cô PHÙNG-HÀ hát là được
Trong mấy thứ tuồng mới dưới đây có đủ điệu ca cải Ngũ Sao cải lương (Tham-lý)

Giọt máu chung tình
Cô Phùng-Hà ca với M. Thiên
Tham phú phụ bần
Cô Phùng-Hà ca với M. Thiên
Mẫu tử tình thâm
Cô Phùng-Hà ca với M. Thiên
Tây-thi giọng quảng đã Tọng-cổ hơi lang cô Phùng-Hà ca độc chiếc

ĐẠI-LÝ : Hãng Indochine Films & Cinéma
106, Boulevard Charner, — Saigon

Đáp tạ ân thâm

Tôi là Lâm-văn-Chương ở đường Paris, trước buôn bán tại Mytho, tôi mắc bịnh hồi thở nhỏ, sau bị ho sốt huyết. Từ tháng hai năm nay, mình lần ho dần ra máu, đi cầu thầy nhiều thuốc kia, công dân vô hiệu, đến đầu tháng tám bịnh trở nặng lắm, đã tưởng chờ chết mà thôi. Đương lúc cả nhà lo buồn, em tôi nghe anh em bạn nói ở phòng ngủ Lục-Tỉnh Khách-lầu đường d'Espagne N° 106 Saigon, có vị Hòa-thượng ở Sơn-tây Ngô-Tài-sơn, nghề thuốc kỳ diệu, tôi bèn đến cầu thầy coi quẻ cho thuốc, ông bảo mới trước, hễ coi quẻ thượng thì sẽ cho thuốc hết liền, như quẻ xấu thì ông không trị, may đâu ông coi tôi được quẻ thượng, ông cho thuốc uống có mấy ngày bịnh hơi thuyên giảm, uống chỉ có hai tễ, mà tễ ấy thì tôi uống có hai tễ rồi thì lành mạnh như xưa, tôi có giới thiệu cho ông Huỳnh-phước-Sanh, bịnh hơn hai năm, uống nhỏ nước thuốc của ông mà lành. Có người đàn bà đau hai con mắt hơn 3 năm cũng nhờ ông trị lành tôi có giới thiệu cho nhiều bịnh đến ông đều trị lành cả. Ông trị đủ các bịnh, như đàn bà kinh huyết không tốt, huyết bằng, bất kỳ đ[illegible], tan ông, con nít, ai có bịnh mau đến ông mà uống thuốc thì sẽ đặng như nguyện lại có Vương-tử-Trinh bị bế-tiểu đi uống thuốc cũng mà cũng hết, uống của ông chỉ có 7 8 ngày bịnh hết lành. Chúng tôi không [illegible] đến ơn ông, nên có mấy lời đăng lên báo trước đến ơn ông [illegible] thuốc thì tại bịnh cũng tiêu. Ông coi quẻ 0 $ 50, cần tiền thuốc tùy theo bịnh tình riêng.

Hiện bây giờ ông ở tại Lục-tỉnh Khách lầu, đường d'Espagne số 106 gần sau Chợ-mới Saigon kế bên rạp hát bóng Modern.

Những người giới thiệu:

Lâm-văn-Chương, Huỳnh-phước-Sanh, Vương-tử-Trinh kính tặng

ECOLE PRATIQUE DE COMMERCE

Ngày 11 và 12 Oct. 1931 nơi trường Thương-mãi Thực-hành của Lương văn-Hẩn ở số 7 đường René Hérand Tandich (Saigon), có mở cuộc thi chung khoa cho học sinh mãng khóa ba tháng.

Comptabilité commerciale

En fin d'exercice, le teneur de Livres de la Maison Vinh-Phat, avant [illegible] pour notre notre comptes, présente la situation suivante:

COMPTES	DEBIT	CREDIT	SOLDES Débiteurs	SOLDES Créditeurs
Marchandises [illegible]	[illegible]	2.678.28		9.401.90
Frais sur Marchandises	2 [illegible]	453.00	2.372.00	»
Rente	37[illegible]	387.[illegible]	»	17.2[illegible]
Intérêt et escompte	8[illegible]	434.70	434.[illegible]	»
Pertes et Profits	[illegible]	33.22	43.38	»
Frais généraux	[illegible]	6.60	18.519.15	»
Loyer du [illegible]	[illegible]	»	600.	»

M. Vinh-Phat a le [illegible] de lui indiquer rapidement: 1° le montant [illegible] 2° le montant des bénéfices [illegible]

Il y a en [illegible] le [illegible]:

a) [illegible] reste en magasin des marchandises pour 18.273 $ 10,

b) que 2.6[illegible] $ le [illegible] débiteurs sont à amortir de 50 ,/°

c) que sur 6 mois de loyer d'avance, 2 mois sont échus.

Commerce appliqué

Le 21 Mai, nous recevons en compte de Lê une traite de 4.200 piastres au 15 Juin, tirée en compte le 10 Mai, par Ty sur Chanh qui l'a accepté le 15 Mai, à Ba, qui le 20 Mai, la remise à Lê en règlement d'une facture.

1° Faire cette traite en y formulant l'acceptation, les endossements de l'acquit.

2° Passer écriture.

Mày năm cũng ràng ràng. . ? .

Tussor thiệt chắc khổ 0 m 70 giá 1 $ 20 một thước.

Hàng giấy có sọc » 0 $ 80 một thước.

Mình thun bông dệt tư rông cam đoan chắc chắn giá 8 $ 50 một áo, giá cũ 22 $.

Lãnh trắng bông tươi, Lãnh đen thiệt nước mặt quần 3 $ 30 — 3 $ 60 — 3 $ 90.

Lụa đủ màu — Mình thun bông nhung tơ 6 $ 00 một áo.

Hàng chắc giá rẻ, Quí-khách tiện đường ghé xem, bổn-hiệu vui lòng tiếp rước.

NAM-XUAN

78-80, Bd Charner — Saigon

TRỊ BỊNH CON MẮT

Ý-khoa tấn-sĩ Nguyễn-văn-Tân

Médecin des Hôpitaux de Marseille — Membre de la Société Française d'Ophtalmologie de Paris

Chuyên môn trị đủ các bịnh con mắt, như là: vì sa, [illegible], chảy nước mắt, tốt lá, mô (mô lâu năm trị được).

Có mở phòng khám bịnh vì có nhà đi lưu đường chớ người lâu nặng hay là ở xa lợi.

Đường Tasard số nhà 127, Saigon (góc đường Tasard và đường Pierre Flandin).

Giây thép nói số 1153

Buổi mai từ 9 giờ tới 11 giờ

Chiều từ 3 giờ tới 6 giờ

(trước đi hay là bao giờ trước cũng được)

CHUYỆN NGHĨA-HIỆP BÊN TÀU

Bán gia-sản giúp nạn dân 20 vạn đồng mà không cho ai biết tên

Cũng như ở bên ta, bên Tàu tôi gởi cho qui hội để làm món gì cứu nạn lợi mới rồi, có lẽ hồi bên [illegible] cứu cho kẻ bị tai nạn. Cứu tế nạn dân ở Thương-hải để [illegible] qui hội nhận cho.

Việc nầy xong rồi, tôi lại chống lo liệu chăm nom việc cứu tế.

Mới đây, có một việc làm cho ai [illegible] vui mừng hôm ấy. Từ ngày nầy phải chú ý ta hồi ấy tiếp được về sau, tôi hẳn được vui vẻ không một bức thư với một cái ngân-phiếu hai trăm ngàn (200.000) lượng bạc gởi đến quyên giúp mà không đề tên thật của người gởi, chỉ đề là «Làm ẩn cư sĩ» mà thôi.

Bức thư của người ấy gởi cho hồi lâu dài một chút, tôi cũng tôi xin được dịch ra đây để vừa đủ thấy tấm lòng nghĩa hiệp của người ấy.

«Tôi trốn đời ở trong núi sâu đã lâu nay, nhưng chưa dứt hẳn trần-duyên được: con tôi ở Thương-hải, hay gởi các thư báo lên núi cho tôi coi để giải buồn. Tôi xem mà lòng chúng nó nên không thể cự-tuyệt mà bảo chúng nó đừng gởi, nhưng coi thì tôi không khi nào coi. Hay nhiều là báo, bấy lâu nay chắt thanh đồng nơi tôi ở.

«Gần đây, không biết vì sao mà trong lòng tôi thần thức không an. Tôi cứ trách mình sao đi tu hành ẩn dật mà còn tìm cho lòng trần vương vấn đến đổi không hạn chế được. Tôi [illegible] vào sách mà niệm phật mà tâm thần vẫn thấy [illegible] không thôi.

«Muốn được giải sự phiền não [illegible] tôi mới biết người [illegible] đương [illegible] lụt dữ làm sao [illegible] ta, thật là cái nạn xưa nay chưa hề có. Chỗ nào người ta [illegible] lập hội [illegible] quyên, kể nhiều [illegible] để cứu giúp anh em.

«Tôi thấy vậy đồng lòng, mới hay rằng mấy bữa tôi thấy không yên thật là bởi đức Phật mách bảo sự nầy cho tôi biết đó.

«Tôi bèn chống gậy xuống núi lần lên Thương-hải, bàn với vợ con tôi, may sao chúng nó cũng đồng ý bán hết gia-sản được 220.800 đồng. Trừ ra 20.800 đồng để làm tiền dưỡng-già cho vợ tôi và chia cho con cái, còn lại 200 vạn đồng nầy.

Việc nầy đăng lên các báo Tàu, hệt như là một cái quảng cáo cho hội Cứu-tế mà có hiệu lực mạnh vô cùng.

Thật cái dân-tộc Trung hoa là một cái dân-tộc hơn sanh sản ra nhiều người kỳ dị khác thường. Như vị cư sĩ đã làm một việc người ta không thể làm được như trên đây thì khó mà tìm thấy trong dân-tộc khác vậy!

(*Hai tin trên nầy rút ở báo Đông Pháp*)

Tin tức Trosky

Trosky là một tay lãnh-tụ Cộng-sản Nga vì bất đồng ý-kiến với người đương quyền Staline mà phải phiêu lưu ra hải-ngoại để lánh mình.

Trước kia Trosky qua ngụ ở Anh nương sau ở Anh tây ra cầm phong trào thời cuộc, Chính phủ nước Trosky có thơ tay vào xin do mà Trosky phải lo nước Anh sang Thổ-nhĩ-kỳ.

Mới đây sau khi Tân quốc Tây-ban-nha thành lập, Trosky có gởi gắm sang xin trú ngụ ở nước ấy, nhưng vì thời cuộc đương còn rối rắm, nên việc Trosky qua Tây-ban-nha phải hoãn lại.

Nay được tin rằng mới đây Chính phủ Thổ-nhĩ-kỳ có lệnh giam lỏng Trosky vào [illegible] Prinkipo, có người canh giữ cẩn thận, không ai được vào hầu [illegible] vì Trosky cùng vài người bạn đồng chí dùng một sở Vô-tuyến-điện để thông tin với các người cách-mạng ở Âu-châu.

TRỌN MỘT THÁNG...

Từ ngày 1er Novembre cho tới 30, VĂN-HOA-VIỆN là nhà hớt tóc kiểu thời mới khai trương ở ngang tòa tân-đáo số 80 đường Georges Guynemer Saigon, định tặng cho khách đến hớt tóc:

Một ve dầu thơm thật tốt

(extrait pour mouchoir)

gìn quí khách đến hớt tóc một lần cho biết cách sắp đặt trang hoàng và sạch sẽ của bổn viện

GIÁ TIỀN:

Hớt tóc. 0$80

Schampooing (Gội đầu) 0 80

Friction: Pompéia, Floramye, Chéramy, Coty, d'Orsay, Houbigant v.v.

Mỗi thứ dầu đều có giá riêng rất rẻ

Bá-Lạc Khách-sạng

N° 76, 78, 80 Rue de Reims, Saigon

Ở nhằm con đường yên tịnh. Phòng sạch sẽ mát mẻ. Bởi khuôn phép bặt thiệp được vừa lòng quí khách luôn. Giá phòng rẻ hơn các nơi.

Trà Vinh-Thai

Là trà của người annam mới chế ra, giống hệt trà tàu. Tánh chất tốt hơn trà tàu, hương vị ngon hơn trà tàu, mà giá lại rẻ hơn.

Quý ngài muốn mua sỉ hay muốn làm đại-lý các tỉnh xin viết thương lượng.

PHUC-LOI

29 RUE SABOURAIN — SAIGON

Nhà hàng « La Rotonde »

Cũ đường vững như thường, không chuyện gì hết

... vẫn cũng như, ngày trước, M. Wallhausen sẽ bắt sửa chữa chuyện bán hàng

Chắc ai cũng sẽ lấy làm vui mừng có tay tin nhà hàng La Rotonde nầy được đường vững như thường, không mượn gì hết.

Trải qua một cuộc dông gió bão-táp, bấy giờ nhà hàng La Rotonde lại đã gắng sức sửa sang, nếp đặt hoàn bị hơn trước nhiều, bàn ghế đều sạch, Mập nấu tại ngon, không việc gì là chẳng có thể vừa lòng quan khách.

Các qui khách đến đông cơm thường đã được tiếp đãi chiều chỉ, mà nào hết bà nấu bếp mướn đến nấu lại chẳng nấu sơ sơ, rồi bẩn bỏ, dầu tiếc nang mười người cũng không thiếu chả.

Bắt đầu từ ngày 1er Août, mỗi bữa cơm chiều đều có bạn nhạc đã giúp vui cho quan khách nhã chẳng lấy thêm tiền. Người nào muốn đăng cơm trên sân cho mát mẻ cũng đã được sửa lăng nhã chẳng phải vẻ thêm nhọc gì hết.

Ngoài mấy bữa đến chiều thứ sáu, lại có tiệc chàng nhiều bà nơi đơn ngày đến đã đăng hiến của bạn thân tín.

Cô Phùng-Hà

ca nhiều bản Tàu xuất sắc

(Mới lại đĩa Odéon những đồ).

KIM TINH NƯƠNG XUẤT THẦN (1 đĩa). Phùng-Hà ca Tây-thi giọng quảng.

MẪU TỬ TÌNH THÂM (5 đĩa) Phùng-Hà ca Bán-tiêu, giọng quảng, Thu-bồ, Vương-cổ, Văn-thiên-tường.

THAM PHÚ PHỤ BẦN (4 đĩa) Phùng-Hà ca Bán-tiêu, Xuân-cổ, Hành-vân, Khổng minh, Vọng-cổ.

CHỌC MẬU CHUNG TÌNH (2 đĩa) Phùng-Hà ca Trong tơ, Xuân-tình.

Có đủ thứ đĩa hát Trần-đất, Hước-cương, Ba-xuân, Hát bội, máy hát Pháp và máy Sonata.

Có thợ thiện nghề sửa máy hát và đàn mancnon thật chắc ý.

Trẻ bán tại tiệm Lê-văn-Tài 82 [illegible] 2. Guynemer (đường Chợ cũ) Saigon, và tiệm Ngô-thị-Mão 41 Colonel Grimaud ngay đầu chợ-mới Saigon. (Ngan gare Cauiao)

Đỗ-như-Liên

91-93, RUE D'ESPAGNE 91-93

Cho mướn máy viết [illegible] thợ biết máy khéo con đủ [illegible] người về đã, về hoa. Làm mà bán hàng đã rẻ [illegible] Bán đồ phụ tùng xe hơi, xe máy. Sửa máy nổ máy viết, có đủ đồ phụ tùng. Bán máy hát và đĩa đủ thứ, tây, tàu, cao-man, nam-kỳ trong-ngoài, [illegible].

Téléphone số 6.90

LỜI BỐ CÁO

Nhà thuốc máy của ông Nguyễn-văn-Tri ở Mytho [illegible] phần mà chẳng vẫn buôn bán như xưa, vì có người đồng bào chế thuốc tiếng là ông Bào Tri sư Lê-văn-Phan có bằng cấp chuyên môn và có giúp việc nhà nước lâu năm.

Tôi recommandé và mandé [illegible] gởi cho Madame Veuve Nguyễn-văn-Tri Mytho.

SELECT TAILLEUR COCHINCHINOIS

CÔNG-HUỲNH

Vêtements pour hommes sur mesures

N° 161 Colonel Boudonnet N° 163.— Saigon

Thầm may hiệu *Công-Huỳnh* của người Nam-kỳ ta lập ra gần 8 năm nay tại đường Espagne đã cho Quí-khách ưa cậy nay dời về con đường Colonel Boudonnet số nhà 163 ngay gare xe lửa Saigon-Bienhoa. Mytho. May đồ kiểu Âu-kỳ, trông mà giá lại rẻ. Có nhiều thứ nỉ, vô, tussor v.v... Kính cùng bạn chiếu cố Bổn tiệm lấy làm thâm cảm vô cùng.

Chủ nhơn: LÊ-CÔNG-HUỲNH

THIÊN HẠ ĐỒN

Danh vang bốn biển tiếng cậy tâm phương là thuốc

BỔ Á-PHIỆN

của hiệu Tiếu-thần Tiên, ở Tonkin gởi lại, bán chế chẳng dòng cốt á-phiện. Cách bổ giảm đã mát mà lại bổ. Dầu cho lão nhược bực nào trăm ngàn người không sai một. Làm việc khỏe mạnh vui vẻ như thường chẳng sợ sanh ra chứng bịnh gì hết đi đường dùng rất tiện.

Một ve 100 hoàn giá 1 $ 00

Hết ít 2 chai 3 ve đã bổ ai mua dùng không công hiệu xin thối tiền lại chẳng sai. Có trữ bán tại Rue Mayer 128 Bd de la Somme N° 82 ; Rue Amiral Courbet N° 40, và Rue Vannier N° 74 là tiệm trồng răng nổi tốc danh tiếng nhứt Saigon, nhân thấy đầu đề ấy tiếng xưa nay đồng có bán thuốc tiên Tiếu thần Tiên ai mua cũng phải ngừa kẻo lầm giả mạo. Cho bịnh hư-liệu như Dương mai cùng đau lâu ai bịnh nhẹ nặng bực nào uống trong ngoài 2 $ 00 tuyệt nọc. Lục tỉnh ai muốn lãnh Đại-lý xin viết thơ thương ngị. Quí-vị muốn gởi lãnh hóa giao ngân cũng được, thơ và mandat gởi cho M. Lê-văn-Anh, Commerçant Bd Albert 1er N° 142 Dakao, Saigon.

Nhà bán thuốc tây và phòng khám bịnh

của ông PHẠM-VĂN-TIẾC

Lương-y Đông-Pháp

Tại châu-thành **Châudốc** ngan chợ (Square de Verdun)

Khám bịnh - Chít thuốc và cho toa

Nhờ có giúp việc trong các Đường-đường Namkỳ trên 12 năm, nên có thấy đã các chứng bịnh và quen thuộc nơi cảnh đồng đồng-bào trong [illegible].

Cho thuốc thật tốt mang, đã các mấy bịnh hoạn tính giá thật rẻ, như nghèo không ăn tiền.

Vì thời nghèo đã chiếu, hoặc vì bịnh nhỏ nhỏ, ai muốn hỏi đến chi, cũng ăn lăng chỉ bảo đám

RESTAURANT & PATISSERIE

NGHĨA-HIỆP

Khai trước ở đường Albert 1er số nhà 129-131

Nay dời lại số nhà 116-118 cùng đường đó trước rạp hát A-RAM có bán: cơm tây bánh và đồ ăn vặt; đồ điểm tâm, và đồ giải khát, [illegible]

Ăn mới quí khách [illegible]

Bổn-tiệm cũng có lãnh đọn tiệc trà, tiệc cưới và tiệc [illegible] tại nhà hàng hoặc đem tới nơi thy tùng quí khách.

Chủ nhơn

NGUYỄN-VĂN-BÁC kính một.

Từ trước đến giờ chưa hề có

Giá [illegible] đặc-biệt, không kể vốn nhà

Tặng cho đồ, trong một tháng

Bổn-hiệu sáng lập đã 20 năm ngoài, công ơn nhờ quí bà quí ông chiếu cố, nên bổ thương-trường, ngày một mở mang thêm. Nay bổn-hiệu đổi toàn người mới làm việc, lại mỗi sự gì cũng đều khác hơn xưa. Cách làm mau lẹ đã tốt, giá rẻ. Kể từ ngày mười hai tháng mười, bổn-hiệu tặng đồ trong một tháng, cho những quí-khách nào, hễ [illegible] đến giúp chụp hình tại bổn-hiệu.

CÁN TẠ ƠN RIÊNG

1°— Đối với người chụp hình, thì bổn-hiệu xin rẽn giảm, không tính tiền công.

2°— Đối với Công, Thương, Học-giả, Đến tại bổn-hiệu chụp hình hai tấm (ba tấm) thì bổn-hiệu tính lấy đã tiền công 0 $ 00 mà thôi.

3°— Đối với những người chụp hình tại bổn-hiệu mà [illegible] hoặc phóng đại (rọi hình) thì bổn-hiệu xin tặng thêm một tấm hình nữa. (Bổn-hiệu sẽ chụp hình hoa quý đã đẹp).

Yêm-Tương, Hương-Ký, Công-ký, Cho bịnh

N° 103, Rue du Marché — SAIGON

Thuốc THIÊN-THƠI của Pharmacie NGUYEN-VAN-TRI ở Mytho chế ra đã cứu được nhiều người, Nếu có CULA thiệt thoa tiếp thêm, đừng cho vọp bẻ, thì mười bịnh không trật một. Dám cam đoan.

N° 9 — Tiểu-thuyết của «ĐỘC NHÀ NAM»

TRINH-THÁM TIỂU-THUYẾT

CÁI RƯƠNG ĐỎ

Tác-giả: ĐÔNG-CHÂU

HỒI THỨ NHỨT

4.— Thỏa lòng ao ước!

Cái chỗ tôi muốn đến chơi đó, cũng không vui chi lắm, mà nó cũng không tốn bao nhiêu bao chi nhiều. Bây giờ nếu tôi nói ra, chắc mình rầy, nên tôi sợ mà không dám nói.

Nghe cô nói tôi rất lấy làm lạ. Cái chỗ đã không vui, lại ít tốn tiền, nghĩa là chỗ không sang trọng, thì tôi đó mà làm chi? Tôi chưa kịp hỏi cô đã nói:

— Tôi chắc mình biết Saigon chưa được rành. Mình chỉ biết Saigon giàu sang, chớ còn Saigon của bọn lao-động nghèo nàn..... Saigon đó rộng lớn lắm.

Cô nói rồi ngó tôi, coi tôi trả lời thế nào. Tôi nói:

— Saigon của kẻ nghèo, cái đó có là gì với tôi đâu. Chúng ta hà lại không có một người anh em gần gũi với chúng ta thường thường bắt rỏ chuyện đó hay sao? thấy mà.

— Mình muốn nói ai?

— Anh Yết-ma Trần-đô-Thế, không có nên thời thôi, chớ hễ có đồng nào là ảnh giúp cho kẻ nghèo nàn hết đồng nấy mà.

— Không phải như vậy. Trong đám dân nghèo ấy nó cũng có nhiều hạng không phải giống nhau đâu.

Tôi không biết Alice Ngọc muốn nói cái gì. Tại làm sao, vợ chồng đang vui vẻ với nhau, đang hưởng sự giàu sang sung sướng trên đời mà cô lại phát ra một cái ý kiến mất vui như vậy? Dân lao-động nghèo nàn ở xứ nào nước nào mà lại không có, hơi nào mà lo nghĩ tới việc ấy? Tôi muốn cãi với cô, nhưng cô đã nói:

— Không phải hết thảy kẻ nghèo nàn nào cũng đều có nhờ ông Yết-ma của mình giúp đỡ cả đâu.

— Tại sao mình nói như vậy? Mình muốn cái gì? Tôi nói thật, dầu mình muốn cái gì, tôi cũng quyết làm cho mình vui lòng hết thảy mà.

Alice cười rồi nói:

— Chuyện của tôi muốn không có khó khăn gì đâu, mình. Hồi nãy tôi hỏi mình coi có biết bãi Saigon không.... tôi nói thật, ấy là tôi nghĩ ra một chuyện. Tôi muốn tối nay mình dắt tôi đi tới chỗ..... không, không phải chỗ đám dân nghèo nàn ấy đâu. Tụi ấy có một đôi khi chúng nó cũng có tiền... và lại chúng nó không có nên ai bỏ tiền chi đâu...

Cô cười một cách vui vẻ rồi kết luận tóm tắt:

— Đó, tôi chỉ ý tôi tụi đó lắm.

Lời người yêu của tôi thô thể, thật trái tai tôi quá.

Một người đàn bà trẻ tuổi, xinh đẹp, sắc sảo, muốn chơi có nấy, lại thích tôi lu cái chỗ kỳ dị như vậy, thật tôi không biết làm sao mà hiểu cho được. Những lời cô nói nghe sao nó ấp úng quá. Cái tụi mà cô tọc mạch muốn biết, muốn lân la gần gũi với chúng nó đó, cô nói không phải là tụi «dân nghèo» song nó cũng là mình đi tìm cho mình quen tánh đám dân khốn nạn, đám dân tứ lâu là nơi chỗ sang trọng rồi. Nhưng làm vậy là mình còn thiếu nói ấm. Một chàng thanh niên tuấn tú như mình nếu biết có phần nếm cuộc đời, nghĩa là biết có một mặt giàu sang, cần không hiểu gì hết tới đám hèn mạt là nơi đông trong xã hội, thì ai cho mình là người lịch duyệt, từng trải cuộc đời? Không, mình cũng có khi đám dân nghèo kia, mà trả lại, mình nên để ý tới bọ mới phải.

Mấy lời cô nói lại càng làm cho tôi khó chịu hơn nữa. Đi chơi chỗ sang trọng không phải là vui hơn sao mà lại đòi kỳ cục, không sợ nặng lòng tôi như vậy? Tôi nói:

— Tôi xin mình hãy bỏ dẹp chuyện ấy đi cho rảnh. Mình hãy chẳng biết rằng không khi nào tôi chịu làm cái chi nghịch ý mình hết thảy hay sao? Nhưng trong việc nầy tôi phải bớp bụng không chiều theo ý mình, bởi vì mình đòi cái chuyện cơn ất quá. Không, không, một hai gì mình cũng phải bỏ qua đó đặng hỏi tôi nữa.

Nghe tôi nói bộ giận lắm nên cô chú ý cái mặt và nói lẩy:

— Thôi, tôi hiểu rồi. Mình vốn biết chuyện không đáng gì tốt cong mình muốn làm trái ý tôi, để giẹo tôi quạu chơi, chưng mình có biết đâu rằng mình không nghe lời tôi là mình làm mất một cuộc vui rất lí cao của đời trong đêm nay đâu. Thôi, mình là anh hai tôi — hay là cậu Hai tôi ý mình muốn — mình không nơn tôi, mình dạy khôn dạy dại tôi như vậy, tôi cũng cám ơn mình đó.

NƠI SĂN SÓC VỀ XE HƠI

AUTO-ACCESSOIRES

GIỮ GÌN XE HƠI THEO CÁCH MỚI

Rửa xe bằng máy, vô dầu mỡ cho xe đỉ trên máy cao. Lau chùi cho bóng bằng máy, vá vỏ

ABONNEMENT 10 $ mỗi tháng.— Ai hỏi điều chi sẵn lòng chỉ bảo

GIÁ RIÊNG CHO KHÁCH QUEN

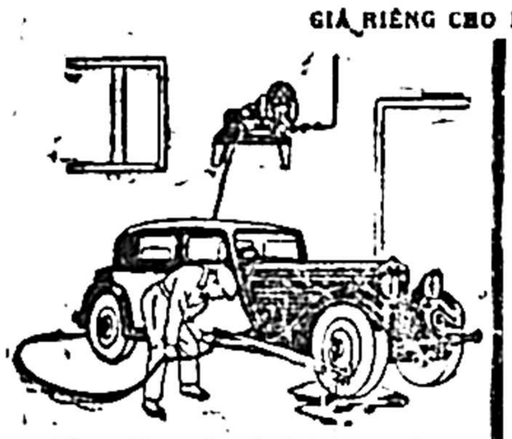

Rửa xe bằng máy, có sức bơi và nước, sức mạnh 350 lbs

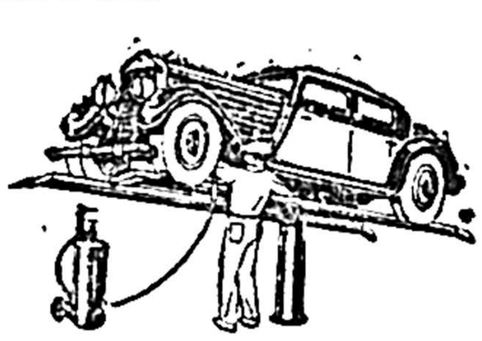

Vô dầu mỡ cho xe đỉ trên máy cao sức nặng tới 1000 kg

Nơi săn sóc về xe hơi

86 bis Bd Bonard —: SAIGON :—

AUTO-ACCESSOIRES, HÀNG DIDIER, 61, đường Pellerin, Saigon

Phần thưởng của ai?

ĐƯƠNG VỢT

Chẳng phải 1 $ 50 mà thôi còn cho phần thưởng (Prime)

Xin các nhà chơi Tennis lưu ý, hãy vì đương «Raquette» nước cho lắm đặt mà có ba đặc điểm yếu:

1 là rất dẻo cho đánh
2 là rất khỏi dập
3 là dẻo tốt.

Vậy trước khi đương nhà hãy chỉ cho đúng tin cậy. Chỉ có Bazar ở gần gare Dakao, hoàn bán thật thà, chẳng lấy mới mua được người thợ thuật rành nghề đương vợt và làm thật kỹ-lưỡng.

Bằng hiệu chỉ-khoa muốn khỏi mất tiền, nên chân mua thăng cho thợ làm đổi trả.

Cần giá thì chúng tôi cũng đăng giá với các hiệu khác, đáng tin cậy hơn.

Vì cho ở xa gởi đương chúng tôi gởi mười Remboursement sẽ thêm tiền gởi và cước phí 0 $ 50.

Au Meilleur Prix
N° 25 rue Martin des Pallières
à côté de la gare
DAKAO

CẢM TẠ LƯƠNG Y

Diệp-nhuệ-Hùng

ở đường Marins số 134 (trên lầu) CHOLON

Nguyên tôi đau bịnh ngoại-trí hơn bảy năm. Mỗi lần đại tiện đều có máu: đi đứng rất khó chịu. Tôi uống đủ thuốc tây Nam đều chẳng hết.

Nay tôi nhờ Diệp tiên sanh dùng cách hóa học, một sợi chỉ cột và thoa thuốc không đầy trên 15 ngày tôi lành bịnh. Nào tôi đăng vào báo, trước là tạ ơn ông cứu tôi khỏi bịnh nguy, sau là điểm chỉ cho ai rủi mang bịnh như tôi bấy đến cho ông điều trị chắc được mạnh.

Nay kính
Định-châu-Hi
Chợmới — Longxuyên

Khen chê thật là khó

Người không tài, vô học thức, vì quen với mình hoặc mình thương mà khen thì mình là điên. Người có tài, có học, có đức, mà vì ta, hoặc vì hờn riêng, ganh ghét mà chê đó, thì mình là điên hơn nữa. Nên muốn chê khen cho đúng thật là khó vậy thay.

Tôi viết bay nầy đây lấy công tâm chớ chẳng vì lợi riêng hoặc là đua mị như ai. Nhơn vợ tôi sanh thai được ít ngày kế rủi phát bịnh đau bụng và ho lung lắm đi và ngồi không được, có nhiều đồ thầy đủ thuốc tây nam mà không hết, trông phải nguy tánh mạng. May nhờ người quen dẫn chỉ thầy Hồ-hữu-Tiết người An-nam ở tiệm thuốc Nam-thọ-Đường (Thủđức), chuyên trị nhiều bịnh nguy hiểm như bịnh phong bại đơn cùi các bịnh tình, phong và các loài ho, và bịnh đờn bà huyết bạch đoái và sanh cái chứng khác thầy trị rất hay, đã có nhiều bịnh mạnh (lặng thầy trong các báo). Tôi liền tìm tới tại chợ Thủ đức hiệu Nam thọ Đường rước thầy Hồ hữu-Tiết đến trị bịnh cho vợ tôi đúng 15 ngày thì bịnh chứng đều dức và một người bà con tôi tên là Nguyễn văn Sao 40 tuổi kêu là hai Sao ở tại đường Tăng phú (Gia-định) rồi đau bụng đơ xương sống có uống đủ thuốc đã lâu mà không hết, có thầy lại nói đã mục xương sống rồi không thể sống được, sau cũng nhờ thầy Hồ-hữu-Tiết trị mạnh, hiện nay vợ tôi và người bà con tôi sức lực mạnh như xưa.

Vậy nên tôi viết bài nầy đăng báo, trước là cám ơn thầy mà cho người đương bịnh cũng phòng khi có bịnh biết mà tìm kiếm sở lầm đang vì mà bịnh rồi tiền bất. Thầy Hồ-hữu-Tiết quê người ở Chợlớn, tại Phú-hiệp, hiện giờ ở tại tiệm thuốc Nam thọ Đường tại chợ Thủ đức Gia định, hằng ngày coi mạch trị bịnh.

N. P. Bảu
Ancien Secrétaire
Maison Descours et Cabaud
à Saigon

ÉTABLISSEMENTS

BÉCÉ-SPORT

LY-DE dit THAI

29, Rue de Castos, Cholon, 29

Vì mốc xo cho quí vị mỗi người có thể mua được một cái xe máy đạp, bền mỹ, kim thời, chắc, nhẹ nhàn và có trăm nhiều. Để nổi danh tiếng khắp cả Đông-Pháp lại thêm mỗi kỳ đua, mấy hiệu xe của hãng đều được đạt giải quán quân luôn.

Nào Hãng định hạ giá những hiệu xe sau đây:

Hiệu BÉCÉ-SPORT	routière	50$
— CORTÉA	routière	45$
— JULLOR	routière	43$
— B. T. C.	routière	[illegible]
— ABEILLE	routière	4 $

Xe thường để đi công-việc 32$

Xin quí vị chú ý. LY DE DIT THAI

SÂM-NHUNG ĐIỀU KINH

CHỈ BẠCH ĐÁI HOÀN

Nhãn hiệu «Song-Phụng»

Thuốc thánh trị bịnh đường kinh và chứng bịnh đái lâu ngày. Thuốc nầy chỉ trị những chứng bịnh bởi tử cung hư lạnh mà kinh không đều và chứng bạch đái lâu ngày trông bết đến sắc nước da vàng, mình vóc ốm, mặt làm bịnh lạo, sắc sống thuốc nầy cho trường chẳng bao lâu thầy sẽ công hiệu là lạng trở nên bịnh chẳng thể khỏi. Người ta ngờ vì thiên thần bịnh phá bết ấy là một phương thuốc vương đạo trị tài mà lại vô sửa. Tạo thuốc rất hay vì khi bịnh nặng nóng đã ngoài 30 năm nổi danh tiếng khắp quốc dân Nam-Đương, hiện nay khắp Nam-kỳ, Lục-tỉnh đã có mua đang phân nhiều trị bịnh rất công hiệu.

Mỗi ve giá là 1 $ 50

Bổn-tiệm có thể thuốc hoàn bổ thận rất thần hiệu kêu:

LỘC BIÊN KIỆN THẬN CỐ BỔN HOÀN

(Thuốc hoàn bổ thận)

Bổ tinh dưỡng đã hao tổn, bổ dấp thận âm bị hư hao, làm cho tinh dương dồi dào, tiêu vô thực phẩm thì mau bổ sung thêm, mà tinh khí phát đầy đủ, thuốc nầy có thể gọi là thuốc cường tráng sanh chiến con, chẳng mà.

Y-học-sĩ: TRẦN-KIỂN giám-chế

Tiệm tại đường Paris số 28 — Cholon

Mỗi ve giá là 1 $ 50

Y-KHOA TẤN-SĨ

DOCTEUR

Trần-thọ-Đông

Ancien Interne des Hôpitaux et de la Maternité de Perpignan (France)

Ở tại đường Thủy binh (Rue des Marins) 137, Cholon

Giây thép nói: N° 418

Coi mạch mỗi ngày.

Bệnh mai từ: 8 giờ tới 10 giờ

Chiều từ: 2 giờ tới 4 giờ

Như ai muốn rước đi về trong lục-tỉnh thì sẵng lòng đi.

Coi về các thứ bịnh mổ xẻ về sự sanh đẻ dưỡng thai. Hay là lâu năm rồi mà chưa có thai động. Về các bịnh trong mình của đàn bà (đường kinh không đúng kỳ. Huyết bạch tử-cung nằm không ngay. Hay là các thứ bịnh khác trong tử-cung đều thao)

AI RỌI HÌNH LỚN KHEO NHỨT

Chỉ có

Dakao-Photo

Quí-khách muốn được một cái hình lớn thiệt khéo, thì không đâu bằng DAKAO-PHOTO, ở ngan ga xe điện Dakao.

Adresse: Dakao-Photo
en face de la gare DAKAO — SAIGON

NÊN BỎ Á-PHIÊN

Bằng thuốc Giới-Yên Đại bổ nhiều Con ở của nhà thuốc

BÀ-NGỌC-ĐƯỜNG

Bổn-đường chuyên-môn bán thuốc bỏ Á-phiện gần 20 năm nay. Thầy Đông-Pháp Cựu nghề đánh thuốc NGUYỄN-HÒA-LIÊN hay đại tài.

Nay muốn cho vừa lòng mỗi người. Bổn-đường tận tâm bào chế riêng một thứ thiệt mạnh mà chỉ thuốc tại mắt mà vô công. Bổ bằng cho các xứ nóng như Nam-kỳ, Trung-kỳ và Cao-miên đông thì bổ được rất đã. Ở tại tôn. Hút mỗi ngày 1 $ 00 thuốc không thì tốn ít vô đã bổ được tới vô 70 viên 1 $ 00; vô 35 viên 0 $ 50.

Người hút lâu hay hút nhiều mỗi ngày trên 3 $ 00 thì uống thứ thiệt mạnh vô 70 viên giá 1 $ 20 càng tốt. Ở xa gởi cách «Lãnh hóa giao ngân». Thơ và mandat gởi cho:

N. NUYỄN HÒA-LIÊN
Pharmacie
248, Rue d'Espagne — Saigon

Hay trừ các bịnh

Hiệu thuốc Từ ngọc Liên là đáng tin cậy hơn hết, đã có tiếng lâu năm và được thiên hạ hoan nghênh lắm, những bịnh ho, hen, suyễn, bạch đái hạ, nguyệt kinh sai lịch, đêm không ngủ, đau bụng lâu năm v.v. của chứng trẻ con, cọc cằn khó nuôi lại chuyên-môn về các chứng huê liễu, mới đau hay là lâu năm nhập cốt bất chứng thế nào cũng có đã phương đối chứng trị lành tận gốc, không công phạt, không hại mạnh dạc, người lớn trẻ con nói khoa ngoại khoa bịnh nào thuốc nầy đoan chắc là linh nghiệm phi thường không đâu sánh kịp, có bịnh chi khác cứ viết thơ hỏi và đã có trả lời, mua thuốc cần nhớt là phải kể bịnh cho kỹ. Gởi bán tại Saigon hiệu Ng.-thị-Kính 81 rue Amiral Courbet số phone 9/3.

Các nơi khác cần viết thơ đến cho M. Đinh-thành-Sang (Vĩnh-long) ở CÀINHUM

UỐNG RỒI MỚI BIẾT LÀ HAY

Uống thuốc xổ mà cũng ăn cơm ăn cháu như thường

Nhà thuốc Lập Xuân Đường môn bài số 268 đường Lagrandière Saigon có chế ra thứ thuốc xổ «Trục đàm bổ tả hoàn» có hình con «HẠT».

Tuy tên là thuốc xổ mà trị đặc các chứng bịnh nội-khoa, ngoại-khoa, xổ đàm, tiêu phong nhiệt, tiêu cam tích, tiêu thũng, tiêu thực, vân vân...

Lạ hơn các thứ thuốc khác: là uống vô không đáng bại, khỏi nhịn đói, ăn cơm cháo như thường; ăn no chẳng nào lại càng xổ tốt thông nữa!

Khắp cả Lục-châu đều biết
Có gởi bán khắp cả mọi nơi và các gare xe điện

CÁT-HÀNH

40 Amiral Courbet Saigon

Chụp hình vẽ hình

Chụp hình cả đám cưới, hình cả gia đình, hình cả hội nghị, hình cả cuộc chơi, hình cả cảnh vật, hình cả đồ vật, hình cả thú vật, hình cả thi cuộc, hình cả tranh ảnh, hình cả thuyền bè, hình cả xe cộ, hình cả nhà cửa, hình cả phố xá, hình cả đường sá, hình cả cầu cống, hình cả ruộng đồng, hình cả núi non, hình cả sông biển, hình cả mọi vật, hình cả mọi nơi, hình cả mọi người, hình cả mọi việc, hình cả mọi chuyện, hình cả mọi tình, hình cả mọi lẽ, hình cả mọi đạo, hình cả mọi nghề, hình cả mọi thuật, hình cả mọi phép, hình cả mọi thứ, hình cả mọi hạng, hình cả mọi loại, hình cả mọi giống, hình cả mọi màu, hình cả mọi vẻ, hình cả mọi dáng, hình cả mọi tiếng, hình cả mọi mùi, hình cả mọi vị, hình cả mọi cảm

THẾ-GIỚI ĐẠI-SỰ

Việc nước Tàu

Nhựt, Tàu, Nga sẽ đánh nhau ?

Quân Nhựt muốn đánh quân Nga. — Máy bay Nhựt liệng bôm ở Thao-nam giết chết 100 người Tàu. — Nga sẽ bày trận hóa-học đánh Nhựt chăng ?— Mã-chiếm-Sơn tuyên-bố đánh Nhựt, vì có Tưởng-giới-Thạch giúp sức.— Trận Hắc-long-giang, chắc Nhựt thắng. —Cuộc biến ở Thiên-tân ; vua Tuyên-Thống gần bị bôm nổ chết

Nhựt có muốn sự rối loạn bao giờ ?

Genève 9 Nov.— Hôm thứ sáu 6 Nov. ông Briand có gởi cho chánh phủ Nhựt một bức điện văn, khuyên đừng cho quân lính sanh sự ở Mãn-châu nữa. Nay đoàn đại biểu Nhựt ở Genève có trình cho Hội-đồng Vạn-quốc một tờ thông điệp để trả lời bức điện-văn của ông Briand.

Tờ của Nhựt cắt nghĩa về mấy trận xảy ra ở Nộn giang, đổ lỗi ở quân Tàu. Rốt lại, tờ ấy nói quân Nhựt hết sức cẩn thận, sao đừng có sanh rối nữa. Nhựt không muốn gì có sự lôi thôi, nếu quân Tàu đừng kiếm cách nghịch thì thôi.

Mà cứ thêm binh và toan đánh Nga

Bắc-kinh.— Chánh-phủ Nhựt tiếp được nhiều điện-văn ở Mãn-châu gởi xin cứu binh, bởi vậy binh ở Phụng-thiên và Cao-lý đều rút ra trận hết.

Có tin nói Nhựt muốn cướp tỉnh Hắc-long-Giang là vì một lẽ rất bí mật : có đều người ta biết chắc là Nhựt muốn đánh với Nga.

Họ vẩy tiền mộ người da trắng ở Nga

Viên Tổng tư lịnh Nhựt ở Mãn-châu là Bổn-Trang có bỏ ra rất nhiều tiền để mộ binh Nga (người da trắng). Nhựt còn giúp cho binh mộ nầy những khí-giới, cốt để phá đường xe lửa Đông-Mãn của Tàu cho rồi.

Có Tưởng-giới-Thạch đây

Phụng-thiên 9 Nov. — Viên trưởng-lãnh của Tàu là Mã-chiếm-Sơn, người đánh nhau với Trương-Hải-Bằng, tuyên-bố rằng cuộc chiến tranh với Nhựt không sao tránh khỏi rồi. Tàu sắp sửa ra quân. Đánh với Nhựt đây, quân Tàu quyết sống mà thắng, còn chết mới bại thôi, vì có Tưởng giới Thạch trợ lực kia mà.

800 người chết vì đạn của Nhựt

Thượng-Hải 9 Nov. — Máy bay Nhựt bay đi Thao-Nam và Anganchi, bắn phá thành trì hư nát hết. Nay có tin nói 800 dân Tàu bị bắn mà chết. Bây giờ nhơn dân ở Thao-nam và Anganchi nghe máy bay đều vỡ mặt lận.

Quân Nga mang mặt nạ

Phụng-thiên.— Chánh-phủ Nga đã ra lịnh cho ba quân kéo tới đóng ở biên-giới Mãn-châu, có 6 đạo binh mã kỵ, 10 đạo lục-quân và nhiều đạo binh pháo-thủ.

Hết thảy mấy đạo binh nầy đều mang mặt nạ cả, thứ mặt nạ để tránh độc (masque à gaz).

Rồi đây có trận chiến-tranh hóa-học ?

Genève.— Nước Nga không có ký tờ điều ước giao với Hội Vạn-quốc không dùng khí-độc mà đánh giặc. Bởi vậy chánh-phủ Nga mới gởi tờ thông-tin cho hội Vạn-quốc biết rằng : Họ sẽ dùng khí-độc làm món binh khí thường trong cuộc chiến tranh, nếu Nhựt làm lối thôi kéo bộ phải vào cuộc đồ máu.

Lãnh-sự ngoại-quốc lên Hắc-long-Giang

Bắc-kinh.— Tình hình ở Hắc-long-Giang rất rối lắm. Thấy tin tức nói dữ dội như vậy, nên các lãnh-sự ngoại quốc ở Mãn-châu đã kéo nhau đi xe lửa riêng hôm 7 Nov. lên đó, để điều-tra. Chưa biết điều-tra mà tìm được thiệt sự chăng ?

Nhựt chưa thâu đoạt thành-trì Anganchi

Quân Nhựt tuy công phá gắt lắm, quyết giựt cho được Anganchi mới nghe, nhưng quân Tàu chống cự hăng hái, nên chưa làm gì được. Quân Hắc-long-Giang và quân Nhựt đánh nhau giữa Tashin và Ngang-ngang kiều.

Trong lúc hai bên hỗn chiến, máy bay Nhựt liệng xuống cả trăm trái bôm, giết chết trên 100 quân Tàu.

20 ngàn quân vây chặt tỉnh Hắc-long-Giang

Quân Nhựt 15 ngàn và quân của Trương-Hải-Bằng 5 ngàn kéo tới Hắc-long-Giang. Chúng chia ra nhiều đạo đánh dài theo đường xe lửa Thao-nam Anganchi và quyết vây chặt Hắc-long-Giang.

Không sớm lui binh thì bị bắn

Cáp-nhĩ-Tân. — Quân Nhựt và quân của Trương Hải Bằng hiệp lại đánh Hắc long Giang một trận hôm 6 Nov. nhờ có máy bay bay theo bảo hộ.

Bổn-Trang là tổng tư lịnh Nhựt ở Mãn có sai người tới nói cho Mã chiếm Sơn biết rằng: Nếu không sớm lui binh ra khỏi Hắc long giang, thì quân Nhựt bắn phá, chẳng thành trì về tay Nhựt rồi có ăn bắn đã muộn.

Quân Nhựt đặt thần công bắn Hắc-long-giang

Bắc kinh 9 Nov.— Tin tức của Tàu nói quân Nhựt thêm 9000 người và có 3000 quân cướp kéo tới đánh Hắc long giang. Chúng có 20 xe súng thần công và nhiều máy phá thành, đặt ngoài Hắc long giang, còn 7 chiếc máy bay chở bôm quyết bắn tỉnh ấy cho tiêu.

Ở đỡ 5 ngày thôi

Lính cho quân Nhựt đánh Hắc-long-giang hãy đóng ở Chamychun và Teih'ling, đặng lên Thao-nam cho tiện. Còn hễ lấy được Hắc long Giang rồi thì dồn binh đó 5 ngày thôi.

Mạng vua còn dài

Bắc-bình 9 Nov.— Vua Tuyên thống ở Thiên tân thiếu chút nữa đã tuyệt mạng, vì có một số học sanh đem tới dâng vua một giỏ trái cây, dưới trái cây có giấu một quả bôm. Phước sao khi dỡ ra xem, bôm không nổ : thế là mạng vua còn lớn lắm.

Đại-biến ở Thiên-tân

Tối hôm ấy (nhằm bữa chúa nhựt) lối 10 giờ, thì nội thành Thiên-Tân động xộn lắm. Quân Tàu và quân cướp đánh nhau, quân Nhựt phải ra sức bảo hộ dân sự Nhựt.

Đường đi Thiên-tân, Bắc-kinh bị chặt phá làm ngăn trở.

Nhựt mới làm khó

Quân phiếu-thủ Nhựt bắn đại vào chỗ người Tàu ở. Trong lúc lộn xộn, có một tên lính và một người đàn bà Nhựt bị giết chết. Quân Nhựt ra lịnh cho các nhà chuyên trách Tàu rằng : hãy tìm cách phòng bị sao cho đừng xảy ra cuộc rối loạn trong vòng 400 thước cách tô-giới Nhựt. Quân Nhựt lại đem súng thần công ra bắn 12 phát và liệng hai trái bôm, tuy không hạ ai, chỉ đó là Nhựt chỉ cho Tàu biết, nếu không tuân thì đánh.

Cuộc hát làm nghĩa

Tối thứ bảy 15 Novembre 1931, đúng tám giờ rưỡi, tại rạp hát tây, hội Nam-kỳ Thương - nghệ đồng nghiệp Tương-tế sẽ tổ chức một đêm hát để góp tiền giúp mấy người thất nghiệp.

Bạn hát Tân - Thanh của ông Trương-văn-Thông sẽ lựa rút mấy lớp thiệt hay trong ba thứ tuồng

« Tình đời lạnh ấm.

« Ngôn tay nghĩa hiệp.

« Nợ nước nghĩa nhà.

dồn lại làm một, để giúp vui một đêm.

Vậy kính thỉnh quí Ông quí Bà, bữa ấy đến xem chơi trước mua vui sau làm nghĩa.

Có thằng đồng Nguyễn-văn-Xâu, 5 tuổi con của M. Ng-văn-Phát, ca và đờn nhiều bản để giúp vui trong buổi hát.

Bản trị sự

Nguyên-nhơn vì đâu mà sanh biến

Tình hình ở Thiên-tân vẫn còn rối rắm, nguyên - nhơn vì đâu, không biết rõ là sao cả.

Người ta bảo vì có phái muốn tôn vương mà không được, nên làm loạn; có người bảo đó là vì cuộc ở Mãn-châu, nên Tàu phá Nhựt ; lại nữa người ta nói đó là tự cọng-sản phá hoại, các lẽ nầy không biết lẽ nào đúng.

Nhựt lo bảo hộ tô-giới mình thôi

Đội lính tuần phòng ở Thiên-tân được lịnh canh giữ ở tô - giới Nhựt, giữ gìn đừng cho có cuộc biến loạn qua tô-giới ấy.

Viên quan-võ cai quản quân Nhựt ở Thiên tân có bố cáo cho nhơn-dân biết rằng, công việc lo phòng ngừa chỉ cốt bảo-hộ 60 ngàn dân-cư Nhựt thôi, chớ Nhựt cũ giữ mực trung-lập, miễn là quyền lợi của Nhựt đừng bị phạm tới thì thôi.

Tin tức các nơi gởi về cho bộ Binh bên Nhựt, nói cuộc biến nầy xảy ra là tự có phe nghịch với Trương Học Lương. Những cuộc đánh nhau ngoài đường thì cứ lấy quân chỗ người Tàu ở, chớ không thấy lôi tới tô-giới Nhựt, chỉ có tên lính Nhựt gát ngoài đường bị đạn lạc nhằm mà chết.

Để nhóm hội nghị Quốc dân đã

Thượng-hải 9 Nov.—Hai phái Nam-kinh và Quảng - đông nhóm hội-nghị giải hòa 5 Thượng - hải, việc bất thành. Bây giờ Tôn-Khoa Trần-hữu-Nhơn và Lý-bình-Vân, kéo về Quảng-đông để nhóm hội-nghị Quốc-dân ngày 12 Nov. Hội-nghị xong rồi, thì mới cử đại-biểu lại, lần nầy lần Thượng tải công đại-biểu Nam-kinh thương thuyết.

Bên Nam-kinh cũng vậy, đại biểu cũng rút về chờ ngày tái hội.

Chỉ một mình Uông-tinh-Vệ là đại-biểu Quảng-đông ở lại Thượng-hải, vì bên Nam-kinh nhận Uông là có thể thương - thuyết cuộc lập chánh-phủ hiệp nhất được.

Về việc hòa-nghị lối thôi Thiếu-lực - Tử đổ thừa cho nhà báo

Hôm mùng 4 đây, Thiếu-lực-Tử đến Thượng-Hải. Thiếu nói chuyện với các nhà báo rằng : việc hòa nghị nầy mà lối thôi là tự các nhà báo thêu dệt mà ra.

Nếu nhà báo không truyền bá tin tức ở hội nghị, nay đã một đoạn, mai đăng một đoạn, làm cho người ta lầm lạc, thì hội nghị đã xong rồi. Còn Ngô-thiết-Thành thì nói rằng tốt hơn là cấm báo xuất bản ít ngày là được.

Trương-xương-Tôn lên Bắc-Bình

Hôm mùng 4 tháng nầy, Trương xương Tôn ngồi xe lên Bắc-Bình. Theo lời Trương nói thì người Nhựt thường sai người đến thuyết với Trương, khuyên Trương lên Thẩm-Dương mà nắm quyền binh chánh. Đại tướng Nhựt là Bản Xuyên cũng đến nói chuyện với Trương, nhưng Trương đều cự tuyệt cả. Trương ở Dalien đã bị người Nhựt giữ lại không cho đi, phải giao-thiệp đến hai ba lần mới được. Trương đi Bắc - bình chuyến nầy là vì tình cố-cựu với Học-Lương, chớ hết thảy có ý hoạt động gì về chánh-trị cả.

Lạ thay bên Huê-kỳ

(Tiếp theo trương nhứt)

Journal và mua luôn tờ *New-York Evening Journal* nữa.

Mua được hai tờ báo ấy rồi, và đem hết tài năng và phương-pháp ra cạnh-tranh với ông Pulitzer. Có tin nào quan-hệ đặc-biệt, tốn bao nhiêu tiền và cũng dám mua để đăng. Lúc ấy báo của ông Pulitzer bán hai xu, thì Hắc kiếm quảng-cáo cho báo mình thật nhiều, để bù đắp vào sở-phí, rồi hạ giá báo xuống một xu.

Và còn dụ người làm ở bên kia nữa. Vì đó mà bữa nọ người ta được tin rằng tất cả tòa soạn ở báo ông Pulitzer bỏ ông ta mà về làm với *Hắc* cả. Bởi ấy người làm báo chưa được ăn lương bao nhiêu. Bắt đầu từ *Hắc*, dám trả lương một người trợ-bút bằng số tiền thật lớn, để viết báo cho vừa. Theo vừa, thì sự quan-hệ cho tờ báo là số in ra cho nhiều, chớ tiền bạc mướn người làm bao nhiêu không kể.

Và biết sắp đặt cho tờ báo vừa chỗ ưa thích của độc-giả, lại cũng có thủ-đoạn sai khiến được dư-luận nữa.

Bởi vậy mà kỳ bầu cử tổng-thống năm 1896, đều cho các người đồng-sự cầu ngân, nhưng *Hắc* một mực bô bào vận động cho ông *Bryan* là người của đảng cộng-hòa ra ứng-cử. *Hắc* vận động thật dữ, nhưng ông Bryan cũng thất bại, mà người tranh cử là ông Mac-Kinley được bầu lên ngôi Tổng-thống.

Bây giờ *Hắc* mới nổi lên công-kích và nói xấu ông Mac-Kinley thậm tệ, đến đổi và dám viết bài rồi đăng lên báo như vầy : «Chẳng có cách nào diệu hơn là cách giết chết, để trừ những quân xấu đi ; có giết Mac Kinley chết quách cho rồi ; chớ dự dự chi nữa. »

Được ít lâu sau, quả nhân ông tổng-thống Mac-kinley bị giết chết thiệt. Rồi dư-luận khi xưa nghịch với *Hắc*, bây giờ mới theo *Hắc* và ông Bryan đắc cử lên kế vị tổng-thống.

Kể một chuyện khác, còn lạ lùng hơn nữa. Năm 1897, giữa lúc xứ Cuba rối loạn lung tung, *Hắc* sai một tên thợ vẽ là Frédéric Remington đi qua Cuba để vẽ những cảnh tượng chiến tranh. Lão nầy tới Cuba rồi đánh dây-thép về cho chủ nói rằng tình tình ở Cu-ba yên ổn rồi và xem ra lòng dân cách-mạng với chánh-phủ Y-pha-nho giờ cũng đã êm đi. (Lúc ấy Cuba vẫn quyền nước Y-pha-nho bảo-hộ).

Hắc gỏ dây-thép trả lời như vầy : « Anh cứ lo mấy cái hình vẽ của anh, còn sự chiến-tranh để đó tôi lo. » Cách đó ít lâu, là đầu năm 1898, báo *New York Journal* đăng ở trương nhứt và chữ lớn đại như vầy : « Đã khai chiến rồi. »

Thiên-hạ thấy vậy, dành nhau mua báo mà đọc. Lúc ấy tuy chưa có chiến-tranh gì ráo, nhưng thiệt *Hắc* không lừa, cách mấy bữa sau thì vì việc Cuba, mà Huê-kỳ khai chiến với Y-pha-nho thiệt. Việc nói đại trước đi như thế, là một việc thành công lớn cho *Hắc*. Thời từ đó trở đi, báo in ra nhiều vô kể, đời ấy mà tờ báo của *Hắc* xuất bản mỗi ngày tới một triệu số, thật là gớm ghê.

Ngày nay, trong tay *Hắc* có 27 tờ báo hằng ngày lớn và mạnh, ở hầu khắp trong xứ Huê-kỳ, ai thấy có 20 triệu độc-giả. Những số thông tin của *Hắc* lập ra, thông tin tức cho 200 tờ báo khắp cả thế-giới. Kể về nghề làm báo, nội thế-giới hiện nay, chỉ có *Hắc* là có thế lực hơn hết. Được tôn là «Tân-văn Hoàng-đế» cũng đáng.

A D.

TRÀ HUẾ LÀI THIÊU

HIỆU

Nguyễn-Hiệp-Hội

NHÃN CON RỒNG

Là thứ trà có tiếng xưa nay. Bền mùi thơm rõ thứ trà ngon trí xứ Lài thiêu. Tiếu chế rất kỹ càng, không pha trộn gì cả, nếu vào thì đặng mát mẻ, ăn đi khỏi.

Quí vị dùng trà ngon hơn chi hãy tìm Trà hiệu Nguyễn-Hiệp-Hội nhãn con rồng đỏ mà dùng. Bán đang đủ các hiệu trà khác người ta bắt chước mà làm theo và trộn nhiều thứ lá cây rồng vào cho đặng mà tranh mối lợi nên uống nhằm trà pha trộn như vậy, thì ngon rất gì cho vừa lòng chẳng nhẽ tin quí vị lưu ý.

Chủ xưởng trà

Nguyễn-Hiệp-Hội

YẾU DÙNG TRƯỚC — — MẠNH DÙNG SAU

Thuốc bổ đàn-ông

Tráng thận ích tinh hoàn

Gọi là thứ thuốc giúp cho những người trai tráng, hoặc ông già, bà phàm con người thở vóc mới tượng cao. Rồi chưa thành trước hết sanh ra có hai thận cho nên thận là gốc nên có thận lớn chưa đầy gần lại nguồn cội của khí quyết tánh mạng con người do nơi đó mà sống. Ấy vậy nên sớm chăng lo trước thì thường sanh chứng bịnh tiểu thiện chẳng dễ hay ở thiếm thất thường ăn uống thiếu mọi hoặc sái phép vệ-sanh nên đọa, quá độ đương cuy yếu mỏi gần đàn bà tinh khí xuất ra, trước đâm ngủ đi tinh ra nhiều.

đâm đái nhiều ít không chừng hoặc bịnh lậu nên thiếu sức bổ dưỡng thành ra ốm o. Tinh thần khi huyết suy đau thất ngũ hưng trông trí lo quá lao, cũng chẳng mặt đỏ hào quang, thường đàn ông mà dùng thuốc xây hoặc có trong nhà thì cũng như người bịnh có sắm một ông lương-y trong nhà thì người bịnh đã thấy thứ thuốc đã mạnh mà còn bổ khỏe là khác nữa, chư tôn có mua nhà cho được hiệu Phòng-gia-Viện nhãn chế Á) thì mới phải.

Giá mỗi hộp là... 1$50, một lố 15$00.

Phòng-gia-Viện (Pharmacie)

123, Rue Pure — Cholon

Có gởi cách dân hoả giao ngân.

Đại-lý, phòng bốc lốc Nên Ích-Hoàng 189, Rue P. Blanchy prolon. đường Phố-cầu Sài-gòn cũng có để bán ở tiệm Ng.-thị-Anh Sài-gòn.

Quảng - đông Trung-y Học-sĩ

Tôi đây là Hà-di-Quang Y-học đã-nghiệp tại trường Trung-y học Quảng-đông, và có làm chủ nhiệm giúp việc cho quan y bộ Trung-hoa.

Tinh y về các khoa, như nội, thương, ho huyết lâu cảm, tay chân quê bại, mình mẩy sưng vù, đau bà đường kinh không đều, huyết mạch suy kém, xích-bạch đái hạ, gân cốt đau mỏi, cảng lâu năm không chửa, mình mẩy ốm xanh, và con nít mắc phải bịnh cam tích.

●

Các bịnh nói trên đây, tôi đều biết bắt và bào y toàn mạnh, nay lại nhờ quan vệ-sanh trưởng của pháp chánh-phủ, ân tứ ý chỉ-ấu, cấp-chuẩn thơn tính, cho tôi là người có tài về khoa nội thương y học, vậy tôi đăng lên đây, cho ai có bịnh cứ lại nhà tôi, thì tôi sẽ đem hết lòng cứu giúp, cho vừa lòng bịnh nhơn.

Chỗ ở N° 7 đường Marchaise (Cholon) ●

Trung-quốc Y-sanh

HÀ DI QUANG KHẢI

Seul et unique en Indochine !!

CHROMAGE

Le dépôt électrolytique moderne d'un blanc bleuté

NICKELAGE

ARGENTURE

CADMIAGE

GALVANISATION

DORURE

BRONZAGE

ATELIER

DUONG.VAN

58 Rue Dohaut-Vi Saigon

Chuyên về nghề mạ và đánh bóng

XI BẠC, VÀNG, NI KEN, KẼM, ĐỒNG

XI ĐỒNG (ROUGE) XI LÁNG NAY LẠ

Muốn đúng điệu Kim thời thì

XI CHROME (màu trắng xanh)

chỉ có một mình bổn hiệu thôi

Giá Gạo

GIÁ LÚA

tại Cholon ngày 12 Nov. 1931

LÚA

Mỗi tạ 68 kilos

Gocong	2.85	Omon	2.80
Bentre batri	2.08	Cairang	2.80
Caitay	2.83	Thot-Not	2.80
Cai-be	2.83	Longxuyên	2.85
Vinhlong	2.83	Chiadoc trắng	2.45
Bakê	2.85	— Đỏ	2.15
Can-Chong	2.85	Tanchâu	1.15
Cang-Long	2.85	Sadec trắng	2.00
		— Đỏ	2.15
Travinh	2.85	CAOMIÊN	
Bai-xau	2.95	Battambang	2.55
Rachgia	2.95	Pursat	2.45
Phanrang	2.95	Sont riêng	
		Lao đỏ	2.45

GẠO

Mỗi tạ 60 kilos

Gạo N° 1 25-1, tấm 4.15

Gạo N° 2 40 -/. tấm 3.85

Tấm	1-2	3.85
Tấm	3-4	3.70
Cám trắng		1.90
Cám đỏ		1.60

Gạo bán đã đăng rồi 20 -/0

8, 9 ngày rồi, bán gạo không ai mua bằng giá bán!

Tàu vô

TÀU TỚI

Ở Pháp lại

Yoloc	21 Oct
Cap Varella	21 Oct
André Lebon	21 Oct

Ở Tàu sẽ ghé qua

Athos II	30 Oct

Ở Trung-Bắc-kỳ vô

Bangkok	28 Oct
Kouang-Si	23 Oct

Ở Singapore vô

TÀU ĐI

Sang Pháp

Kouangsi	23 Oct
Chenonceaux	30 Oct
Cap St Jacques	23 Oct
Bangkok	2 Nov

Ra Trung-Bắc-kỳ

Cap Varella	4 Nov
Cl. Chappe	22 Oct

Đi Tàu vô Nhựt

Youloc	23 Oct
André Lebon	24 Oct

Đi Singapour

Nước dưng nơi Cửu-long-giang ngày 7 Novembre 1931

NHỮNG CHỖ ĐO NƯỚC	NGÀY ĐO NƯỚC	NỰC NƯỚC LÊN (mực cao về năm 1926)			(mực cao năm 1926)		NHỮNG NGÀY nước lên lớn hơn hết trong năm 1930
		thường ngày đo	trước 1 bữa	[illegible]	[illegible]	cùng ngày đó	
Luangprabang	5-11-31	m 4.03	m —	m 0.73	m 4.52	m 15.18	11-8
Vientiane		2.90	2.91	0.55	3.80	11.64	11-8
Savannakhet		1.68	0.75	0.09	2.38	11.85	19-8
Không		1.65	1.59	0.18	2.58	6.54	18-8
Strungtreng	4-11-31	3.12	3.19	0.72	2.26	10.13	26-9
Sambor		2.50	2.52	0.24	2.55	9.66	26-9
Phnompenh		7.60	7.64	1.86	7.90	10.62	2-10
Snoctrou		10.36	10.42	3.15	10.95	11.88	13-10
Tanchau	5-11-31	4.11	4.16	1.30	4.30	5.67	9-10 (N.G.)
Chandoc		4.09	4.04	1.26	4.27	5.36	12-10 »
Longxuyên		2.85	2.95	1.01	3.01	3.66	12-10 »
Kuisap		3.22	3.17	1.79	3.43	3.95	22-10 »
Rachgia		»		1.10	1.58	2.62	17-1 »
Thotnot		2.03	2.00	»	2.85	3.25	24-10 »
Cantho			2.64	1.57	2.72	3.03	25-10 »
Camau		1.44	1.60	1.03	2.21	2.22	5-11 »
Duatho	4-11-31	2.32	2.42	1.00	2.46	2.71	10-8 »
Daingai		2.00	2.00	1.00	2.52	3.12	9-10 »
Vinhthanh		2.86	2.94	2.17	2.80	3.44	13-10 »
Sadec	5-11-31	2.22	2.30	1.40	2.47	2.79	12-10 »
Vinhlong		1.57	1.54	0.76	1.75	2.15	16-2 »
Travinh		2.51	1.49	1.36	1.32	2.73	9-10 »
Caibè		2.27	2.37	0.26	2.32	2.88	24-10 »
Mytho		1.65	1.80	1.26	2.44	2.81	20-10 »
Tanan		1.10	1.10	0.75	1.16	1.43	25-8 »
Benlue		1.16	1.10	0.63	1.27	1.45	27-10 »
Phuan		0.09	1.29	0.44	1.25	1.29	16-2 »
Kêgo		2.61	2.35	0.64	1.29	1.87	15-10 »
Nuin-i		»	1.00	0.00	0.38	1.30	15-10 »
Cap St-Jacques		0.82	0.71	0.23	1.06	1.32	24-8 »

Balles Ping-Pong hiệu Williams

Là thứ balles tốt hơn hết, cho hoài không hề. Có thể bán tại hiệu *Kim-Long*.

Chuyên môn sửa vỉ đương raquettes, thiệt khéo, thiệt mau, giá rẻ.

Kim Long

10 *Amiral Courbet Saigon*

Y-KHOA TẤN-SĨ

TRẦN - VĂN - ĐỨC

Chuyên trị binh con nít

91, đường Verdum — SAIGON

GIỜ COI MẠCH : (Sớm mai : Từ 9 giờ tới 11 giờ
(Buổi chiều : Từ 3 giờ tới 5 giờ

Cũng có đi chữa bịnh tại nhà nếu thân chủ mời có [illegible]

Muốn mang kiến

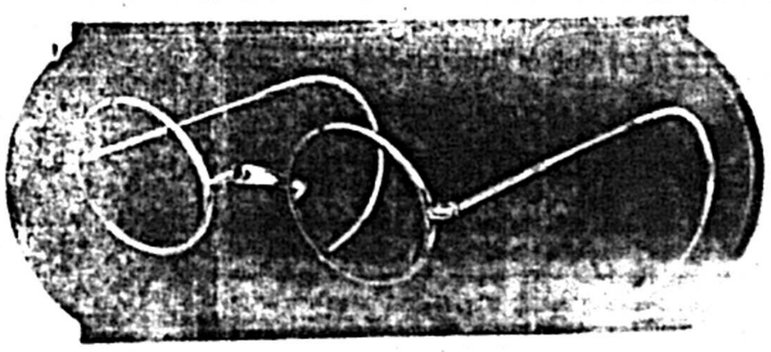

cho thiệt

Xin lại tiệm **MY-KHOUAN**

27 à 231, Rue des Marins (ngang xe điện) CHOLON. Tiệm mở đã lâu, chuyên bán đủ các thứ kiến Mỹ Quốc lại có MÁY điện coi con mắt trước khi mua kiến.

MÀ THƯỢNG LẬP CÔNG

— Thử hỏi có thứ thuốc nào xứng đáng dùng bốn chữ trên đây chăng?

— Ấy là thứ thuốc « Thần-hiệu Thối-Nhiệt-Đơn » của nhà thuốc THIÊN-HÒA-ĐƯỜNG vì con nít khi nào có nóng mình, uống vào trong 5 phút thì thấy linh nghiệm hiển-nhiên, thật đáng cho rằng « mã thượng lập công » và chẳng bỏ với cái tên gọi riêng nó là « NHƠN-SANH YẾU-DƯỢC » Gần đây bởi có nhiều nơi bán thuốc giả và nhái theo kiểu thuốc ấy, nên kẻ mua thuốc phải nài cho có nhãn con nai thì mới khỏi lầm.

Pharmacie Sino-Annamite
THIÊN-HOA-ĐƯỜNG
208, RUE DES MARINS — CHOLON

THỂ THÁO

Kết quả cuộc đua ngựa Saigon

Hôm qua, độ đầu khai trường đua, anh em hảo cuộc cũng tấp tựu rất đông. Quang cảnh trường đua lúc 2 giờ đã đặc điều nam thanh nữ tú, lại thêm mùa nắng có đủ ngựa cũ ngựa mới chen nhau tranh phần thưởng kịch-liệt lắm.

Độ thứ nhứt— Cờ phất con Ô-Hùng phát chạy mới qua rào thứ nhứt lé lần cù quăng nài Mông phải trọng bịnh. Con Lotus d'Or dẫn đầu chạy còn 500 thước nữa con Đạm-Long rượt lên về nhứt rất hay. Kim Xanh bết.

Đạm Long gagnant	—	2 $ 10
« placé	—	1 . 30
Lotus d'or «	—	1 . 40

Độ thứ nhì. Con Batavia đi một nước về nhứt rất hay.- Con Long Hai theo kề về nhì kế con Vang-Đỏ ba.—

Batavia gagnant	—	2 $ 50
« placé	—	1 . 30
Long Hai «	—	2 . 50
Vang-Đỏ «	—	1 . 50

Độ thứ tư— Rõ ràng con Rilet của ông Tôa Weil hay quá, nài gồng cỡi chạy một nước về nhứt không con nào theo kịp.- Kế đó con Vang Nai và Dragon d'or.- Không hiểu con Bien-Contents nó chạy sao mà tệ quá.—

Rilet gagnant	—	3 $ 30
» placé	—	1 70
Vang-Nai »	—	2 30
Dragon d'Or »	—	6 00

Độ thứ tư—Con Hồng-long Hoa phát dẫn đầu rất mau, con Léopard phát chót, thế mà còn 600 thước nữa nó lướt lên bỏ mấy con kia về nhứt thật tài, con Mon-Bijou đeo gần về nhì.

Léopard gagnant	—	1 60
» placé	—	1 10
Mon-Bijou »	—	1 10
Hồng-Phước »	—	3 60

Độ thứ năm— Rõ ràng con Nữ-kim-Huê ăn nhứt chạy rất hay con Rayonnant về nhì, Bichette ba.

Nữ Kim Huê gagnante	—	1 80
» placée		1 30
Rayonnant »	—	1 10
Bichette »	—	1 30

Độ thứ sáu — Con Pétrel và Mécréant chạy cặp nhau về nhứt nhì, con Hasard về chót.

Pétrel gagnante		1. $70
Mécréant «		1 70

Trọn 6 độ ngựa, chúng tôi đều bắn trúng cả, thế cũng giúp ích cho anh em hảo cuộc trường không ít.

Hi-vọng

GIÚP DÂN NGHỆ-TĨNH

Hội tuyển Nam Viang huề với hội Tuyển Saigon 1 à 1.

Nam Viang lấy Coupe Trung-Lập

Mấy ngày rày các báo đều cổ động cuộc đấu cầu nầy để lấy tiền giúp dân đói Nghệ Tịnh.

Đúng bốn giờ rưỡi M. Thơm làm Giám cuộc thì thấy hai hội giàng binh như vầy :

Sélection C. I. A.
Chaubert
Be Vịnh
Kéo, Hưng, Nguơn.
Kỳ, Bền, Thân, Kỳ, Huê

Sélection Phnôm Penh
Lương, Ngân, Choan, Penhong, Hochéan, Mouu, Nguyên, Phon, Qui, Mùi
Hoa

Thấy hàng ngũ của hội tuyển C. I. A. sắp như trên : ai cũng bàn trước thế nào sẽ thua hội tuyển Nam-Viang, vì thiếu Thanh, Kính (Commerce). Còn có kẻ bảo rằng phải để cho Commerce rồng thì chắc mười phần thắng Nam-viang hết bảy tám.

Xáp chiến thấy hội tuyển C.I.A có mỏi hăn hái lắm mấy phen đem binh hẳm thành hội tuyển Nam-Viang liền liền, mới 10 phút đầu Thân đã lập đầu công một bàn, rồi từ đó đấu mãng nửa giờ đâu, hội tuyển Nam-Viang gỡ không nổi : Hai hội công kích lẫn nhau qua lại nhiều lắc làm cho khán giả phải hồi hộp lo sợ, song đều có thủ thành tài. Có người nói rằng bên hội tuyển Nam Viang có Hoa trước kia có thọ giáo với Chaubert tài cứu banh không sút thấy bao nhiêu.

Qua nửa giờ sau Nam-vang quyết gỡ, nên tận lực đá rất hay, còn hội tuyển C.I.A ngoài ra Be và Nguơn thì thấy đều đá bơ thờ quá. Rốt lại 13 phút vừa điểm, hội tuyển Nam-vang gỡ lại tự Vịnh Be và Nguơn cẳng Chaubert cứu banh không kịp. Huề 1 à 1 cho đến phút chót không hội nào thắng hội nào cả.

Giữa trận ông Trần-văn-Khá và ông Qui đứng ra thưởng Coupe cho anh em hội tuyển Nam-vang, vì công khó nhọc đường xa xuống Saigon và hai ông tỏ lời khen hội tuyển C.I.A. chẳng ngớt. Lễ thì cái Coupe tranh lại kỳ sau, nhưng ông Khá và ông Qui muốn dọc lòng và thưởng công anh em hội tuyển Nam-vang.

Vợ giết chồng

Bốn con rơi mà còn ngoại tình, rồi xúi người ta đánh chồng tới chết

Hôm 1er Novembre nầy, ở Cầu-kè có một vụ án mạng rất bí mật, nay mới mở ra được đôi chút ánh sáng vậy xin thuật ra đây cho độc giả rõ.

Tên Nghĩa có vợ là Thị-Vịnh cùng nhau ăn ở thuận hòa và đã sanh đặng 4 đứa con ; thế mà thị Vịnh đổi lòng, còn đi tư tình với một người trong làng là tên Tùng.

Nghĩa vẫn biết tánh vợ, nhưng gì không có bằng cớ, thành ra nói không được. Còn Thị-Vịnh cũng đã biết sự tới lại của mình đã bại lộ rồi, mới cùng tình lang bàn tính cách giết chết tên Nghĩa đi, để được cùng nhau phỉ nguyện.

Ngày 1er Novembre, Thị Vịnh bỏ nhà chồng đi không về. Tối tên Nghĩa đi kiếm, đi chừng 6, 7 cây số, Nghĩa gặp vợ cùng tên Tùng, đương trò chuyện. Nghĩa mắng nhiếc vợ mà rằng hỏa nay đã bắt được rõ ràng không còn chối cãi gì nữa, rồi bước lại nắm đầu vợ mà đánh.

Lúc bấy giờ tên Tùng nhảy ra đánh tên Nghĩa để cứu thị Vịnh. Thình lình lúc ấy có hai tên trai nửa ở đâu cầm gậy nhảy ra tiếp đánh tên Nghĩa nhừ tử. Bấy giờ Nghĩa phải nằm nỉ vợ biểu ba người kia ngưng tay và hứa không dám nói động đến nữa. Nào dè thị-Vịnh lại biểu ba tên kia đánh cho chết Nghĩa rồi đem thây bỏ dưới bưng ruộng.

Qua bữa sau chàu tên Nghĩa và bà của nó mới hay đến quận Cầukè cáo ba tên sát nhơn kia.

Quan chủ quận liền trát về làng Thông Hoa cùng cai đồn đi bắt bọn sát nhơn ấy. Thị-Vịnh trốn trong nhà vợ bé xả Châu là chị dâu nó, lính bắt được rồi, còn tên Tùng thì nay vẫn còn cao bay xa chạy.

Thị Vịnh và hai tên bộ hạ của Tùng đã thú tội rồi.

Cho mướn :

Nhà cao cẳng, gần cầu Binhlợi và đường đi Thủđức, cận sông lớn mát mẻ, có thể bày cuộc chơi du hồ và tập bơi.

(Xin do nơi báo quán.)

Tập dân nguyện

(Tiếp theo trương nhứt)

Các công-việc mà hiện nay trong các dinh tổng bố xem xét xử phân thì tới chừng đó sẽ do các quận xem xét xử-phân, đặng cho nhơn-dân khỏi buộc mình phải đi lại xa xuôi hao tốn lần tới tỉnh hầu việc nữa. Sửa đổi lại cách đó, thì làm cho dân có lợi về ngày giờ và tiền bạc nhiều lắm.

Sau hết, là sự tổ-chức lại cách cai-trị như vậy, kết-quả là số công-nho quản-hạt và các số công nho địa-hạt trong xứ Nam-kỳ, mỗi năm bớt được một khoản rất lớn, do ở sự giảm bớt nầy mà ra :

10 ông chủ tỉnh ;
10 ông phó chủ tỉnh ;
6 viên thơ-ký của tỉnh (*secrétaire de province*).

Vả lại sự cải cách nầy, nếu thiệt hành ra, cũng chẳng phải là sự mới lạ gì, vì hồi xưa về trào-chánh Việt-Nam chúng tôi, thì xứ Nam-kỳ nguyên chỉ chia ra làm 6 tỉnh mà thôi. Bởi vậy mà nay thường thường người ta còn quen gọi Nam-kỳ lục tỉnh

Xin đồng-bào giới ý !

Mới đây có quân bất lương mạo danh của hội Thủy-xưởng Tương-tế (Société de Secours Mutuels des employés Indigènes de l'Arsenal à Saigon) mà đi quyên tiền trong châu-thành Saigon.

Có nhiều quí ông bởi lòng từ thiện nên đã có quyên vào : nghe như ông Docteur Lân. Q. H. H. Đ. đã có quyên rồi 20 $ 00.

Bản trị-sự chúng tôi xin bố cáo với Đồng bào rằng chúng tôi chẳng có phái ai đi quyên tiền về việc chi cả, chúng tôi lấy làm cảm tức cho những quân tán tận lương tâm ấy, nên đang dò xét để tìm cho ra việc gian-phi nầy.

Vậy cúi xin Đồng-bào quí yêu bổn hội, như có gặp kẻ bất lương ấy, hãy đưa chúng nó ra giữa pháp luật, chúng tôi lấy làm thậm cảm.

Bản trị-sự
S. S. M. I E., A. S.

— PHONG - CANH KHACH - LAU —

PHÒNG SẠCH SẼ GIÁ RẺ HƠN CÁC NƠI —:—
—:— CÓ GARAGE ĐỂ XE KHÔNG MẤT TIỀN

SAIGON—VO-VAN-BAN Propriétaire—T. 407

Moles Réparation

Fournitures Générales
321 rue Paul Blanchy.— Saigon
en face du marché de Tandinh

Là nhà chuyên môn sửa đủ các hiệu xe máy dầu, có bán đủ đồ vật dụng cho xe hơi, xe máy và xe kéo

Quản - lý,
Huỳnh-văn-Viễn
kêu là Hai Niêng
Chủ nhơn kính cáo

Sách thuốc ngoại khoa

(*có trên 400 bài thuốc gia truyền*).....	1$60
Sách dạy học nói chữ	0 60
Nhựt dụng tử hàn (*đủ các thứ đơn từ theo luật bây giờ*).....	1 00
Phận bạc mà đào, Sầu sắc tình đôi, mỗi cuốn.....	0$12

Tín-Đức-Thư-Xã
37 Sabourain, Saigon

Gánh hát kiểm-thời
TIỂU PHƯỚC-CƯƠNG

Ba gánh Phước-Cương, Phước-Tường và Vương-Huỳnh nhập một
của M. Trần-hữu-Tường dit Xường
— SAIGON —
Tối thứ ba 10 Novembre 1931
Hát tại rạp A-SAM — Dakao
Diễn tuồng: «NGƯỜI MẶT-NẠ»
Là một thứ tuồng thiệt hay !
Xin mời quí ông và quí bà đến xem

Hát bộ kim thời
Bâu-Bòn

Bạn Bầu Bòn trở về hát tại rạp Thành - Xương 10 đêm, có tập thêm tuồng mới, lời đối đáp rập ràng và ca ngâm theo điệu cải lương, còn y quan mới mua thêm nhiều, đào kép thành sắc lưỡng toàn, nhơn dịp lễ đình chiến cho nên đêm thứ ba 10 và thứ tư 11 Novembre 1931 hát sáng đêm.

Hôm trước định hát bữa 9, nay vì lo chỉnh-đốn lại cho hoàn toàn hơn, nên bữa 10 mới hát ở rạp Thành-Xương.

Kính mời quí ông quí bà trước đến mua vui sau giúp cho bổn ban rất cám ơn.

Chủ-nhơn kính-thỉnh

Xin giới thiệu với anh em !

Nhà thiện-nghệ có lò đúc, xưởng máy làm các đồ bằng nhôm theo, đồng, gang, sắt.

Người Nam ở Saigon mới có một ?

Hãng TRI-ĐO ở đường Arras
(*29 bis*) *Hãy thừa dịp khuyến khích nghề nhà*

Đồng bào ai có đồ chi thuộc về máy xe hơi, tàu nhà máy xay lúa gạo, ca-nốt, máy cày v.v. thì chỉ hư, xin nhớ đưa lại xưởng nầy để thay sửa, giá vừa rẻ, việc làm lại cẩn thận.—Chớ bỏ qua

Tràng bông tang (couronnes)
CỦA ANNAM LÀM RA

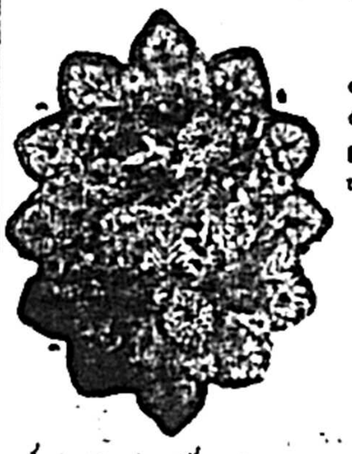

Bổn-hiệu chuyên làm tràng bông cườm đã lâu năm và đã xuất sản được nhiều năm nay có thể tính giá rẻ hơn các nơi được phân nửa.

Có giá riêng cho hội Lương-hữu.
Giá từ 5 $ 7-10-15 cho đến 100 $
Bán sỉ và bán lẻ,

"La Tortue"
PHAN-THÚC-TRẮC
16, Sabourain, Saigon
Téléphone 9.95

MỸ-LỢI
44, ĐƯỜNG VANNIER
(CHỢ-CŨ) SAIGON

LÀNH NỘI-HÓA TỐT NHỨT HẠNG — QUẦN ÁO TRẺ EM HẠNG HẠNG, VÀ TAIPE — NÓN TRẺ EM ĐỦ THỨ ĐẸP ĐẸP — GIÀY GIÉP QUÍ ÔNG, QUÍ BÀ VÀ TRẺ EM — KHĂN ELNARIA VÀ BROUÉ — THÊU LỤA BẮC — LÀNH TÂY VÀ LÀNH BẮC THẢO — VẢI NÂU — ĐỒ TẠP HÓA

Bông bằng vải nhiều kiểu mới coi rất lịch-sự

Tiểu-thuyết của « ĐƯỢC-NHÀ-NAM » N° 2

PHIÊU-LƯU TIỂU-THUYẾT

NỮ-NHI-QUỐC

T. Đ. dịch ở Thượng-Hải

ĐOẠN THỨ NHỨT

NỮ-VƯƠNG TUYỂN NAM-PHI

Đường-Ngao ngó qua thì quả thấy có một người đàn bà đứng [illegible], tóc [illegible], xõa đến lưng lưng. [illegible] cũng [illegible] rất đẹp lắm, phải mạt tự xưng, tóc lại xõa [illegible] cho hai bên thấy cái nhĩ [illegible] đang-cha, toàn là châu ngọc, [illegible] ; hai tai đeo bông [illegible] bằng vàng có nhân ngọc, mình [illegible] áo đỏ tía, thêu hoa hồng, dưới mặc váy quần lụa, lộ hai bàn chân bé lại nhỏ xíu, mang giày thêu đỏ đài chưa được ba tấc. Một đôi tay ngọc, mười ngón nhọn như búp măng, đương ngồi cầm cọ thêu giày, cặp mắt sáng như nước mùa thu, hai đường mày ngài, mà đánh phấn, mắt thoa son, thiệt là đàn bà rõ ràng, thế mà khi ngước mặt lên, lại thấy dưới cằm, có một bộ râu quai nón ! Nhìn kỹ thì không thể nào nhịn cười được. Đường-Ngao bèu vội miệng cười lớn.

Người «đàn bà» liền buông kim chỉ, ngó trân vào Đường-Ngao mà nói cách giận dữ: « Mụ kia cười gì tao ?»

Cái tiếng ồ-ồ như cơn bão tố, làm cho Đường-Ngao phải vội-vàng lấy Đa-cầu-công chạy mất, thế mà người đàn bà vẫn cứ rượt theo ; vừa rượt vừa nhiếc rằng :

« Bộ mặt mầy có râu ria rõ ràng là con đàn bà, thế mà lại bận áo đội mũ, giả làm đàn ông, để trà-trộn cho đã, giả đó đi nhìn trộm đàn bà, nhưng kỳ thiệt là muốn ăn nhìn trộm đàn ông, để không hiểu xấu. Mầy lấy gương mà soi, quên gì mặt mũi rồi à? Đồ đĩ ! Đồ ngựa. Hôm nay phước mầy gặp bà già nầy, chớ nếu mầy gặp nhằm người khác, họ cho là mầy ăn mặc đàn ông để đi chọc đàn bà thì sao họ cũng đánh cho mầy một trận nhừ tử, cho đáng đời mầy.»

Đường-Ngao nghe rõ mọi lời, đến khi thấy đã xa người đàn bà kia, thì nói với Đa-cầu-Công :

« Thế ra tiếng ồ đây nói cũng dễ hiểu. Nghe như lời con mụ ấy nói thì quả nhiên họ cho chúng mình là đàn bà. Nó lại vừa chửi mình là đĩ. Thật từ khi trời sanh ra đàn ông, chưa thấy ai chửi là như vậy. Nếu anh Lâm tôi mà đánh lên lần bỏ thì họ cho anh ấy làm đàn ông là đúng !»

Đa-cầu-Công hỏi :

« Câu đó nghĩa là gì ?»

— Vì anh tôi mặt trắng như đất phấn, trước kia ở nước Tiêm-hầu đã bị cháy mất râu, trông lại cũng trẻ, vậy thì tất nhiên họ thấy họ phải cho Anh là đàn bà.

— Dân ở đây xưa nay đều người ngoại quốc rất tầm thường, huống chi chúng ta ở Thiên-triều (nước Tàu) đâu, họ lại cũng kính trọng nữa. Xin anh cứ an tâm.

— Anh xem ở bàn lễ đường họ treo bảng-văn, chung quanh người rồm nhau vừa ngó vừa đọc, chúng ta coi thử chuyện gì !

Đôi lúc hai người tới gần coi thì ra yết-thị về chuyện sông nước ở xứ ấy bị cạn. Đường-Ngao muốn chen vào xem cho kỹ lưỡng Đa-cầu-Công nói :

« Chuyện sông nước cạn thì việc gì đến chúng mình ? Anh muốn xem, hay là có cách gì đào được lòng sông cho họ có nước để mà lãnh thưởng chăng ?

— Thôi anh đừng ngạo tôi nữa, tôi nào có rỗ chi về việc đào sông ấy nước, chẳng qua tôi muốn coi cho biết văn tự xứ nầy ra làm sao. Đề đánh xem chưa chắc đã học được, nhưng kiến thức được rộng cũng là hay rồi.

Bèn chen vào xem xong, rồi đi ra nói :

— « Tế ra chữ của họ viết cũng như Trung-quốc mình, lời văn cũng thông, nét chữ cũng tốt, chỉ có một đôi chữ riêng của họ, thì mình không biết là chữ gì ?»

Đa-cầu-Công nói :

— Gần nhà rằng miền Quế Hải họ hay đọc chữ nầy là « Ngy » Nghĩa là lớn, thấp, Cao trong bảng văn họ nói đến sự cao, thấp chỉ đó.

— Phải, trên bảng họ nói về đến ngăn nước cao thấp, chắc nghĩa có như vậy chẳng sai. Thế là bèn ấy học được một chữ, mà cuộc du-lịch đến Nữ - nhi - quốc cũng không phải là vô-ích.

Hai người lại đi nữa.

Trên đường vẫn có đàn bà đại thái cái quang cảnh vì cỡ chỉ của họ không có chi là lạ. Dưới lại quần vẫn lộ đôi cơn vàng (chưa bó) bước một bước là cả người nẩy đi nẩy lại, mỗi khi vào đến chỗ đông người thì cũng trốn trốn tránh tránh, ra dáng xấu hổ, ngó cũng đáng thương ! Người thì ẵm con, người thì giữ trẻ. Trong bọn đó, có nhiều người đã đứng tuổi, râu dài đuôi đuột, chỉ khác nhau có thưa vì rậm mà thôi. Cũng có vài người không có râu, nhưng nhìn kỹ thì ra họ bôi đi để ngó cho trẻ hơn.

Hai người gặp nhau đi đọc thấp mọi, mỗi tối chiều tối mới về ghé để ăn cơm.

Lúc lão bà đi chợ, Lâm chị Dương cùng đi một lượt, có đâu Lâm lo việc mua bán, nào đi ngã khác, bây giờ hai người về, mà chưa thấy Lâm về. Chờ hoài không thấy, hai người bèn ăn cơm với nhau. Ăn cơm rồi, chờ đợi đến trống canh hai cũng chẳng thấy tăm hơi của Lâm đâu cả.

Lễ-thị (vợ của Lâm-chi-Dương) thấy chồng không về thì lo hoảng. Đường-Ngao cùng Đa-cầu-công rách đèn lồng lần lần tìm kiếm, mà tới bến thành, nhưng cửa thành đã đóng, lại phải về ghé.

Bèn sau lại đi tìm nơi cùng vẫn không gặp.

(Còn nữa)

Sách dạy học nói 1 chữ 0 $ 50

Kính cáo ông bà lại lên mua sách [illegible] nguyên bản của ông Đặng-đi Người đã được phần chiến thắng hoàn nghênh. Các ngài có muốn [illegible] lên với mình thêm.

Tân Đức Thư Xã
37 rue Sabourain — Saigon

SAIGON — IMPRIMERIE THANH-THẾ-MẬU, 4 7 RUE DE REIMS — Le Gérant : NGUYỄN-VĂN-SAN